

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

THE ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER THE PATHUM THANI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

พุดินันท์ แสงสิริวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

พุดินันท์ แสงสิริวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
The Academic Leadership of School Administrators under
the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1
นายพัฒน์นันท์ แสงสิริวัฒน์
การบริหารการศึกษา
รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.
2564

ชื่อ - นามสกุล

สาขาวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ลลินฐฎา กุญชรินทร์, Ph.D.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรณิภา ฤ สุนทร, ปร.ด.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่...27... เดือน..ธันวาคม.. พ.ศ.2564..

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
ชื่อ - นามสกุล	นายพุดินันท์ แสงสิริวิวัฒน์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 312 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้แก่ (1) ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน บริหารงานโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในรูปแบบคณะทำงานและทีมงาน เพื่อกำหนดทิศทาง ภารกิจในการพัฒนาด้านวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน การผลิตสื่อและนวัตกรรมในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา (3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีการจัดกิจกรรมทักษะวิชาการภายในโรงเรียน การเข้าร่วมการสอบประเมินในระดับต่างๆ เพื่อดูพัฒนาการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมการอบรมทางวิชาการต่างๆ เช่น ค่าวิชาการ (4) ด้านการบริหารหลักสูตร และการสอน มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิด

วิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน (5) ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน มีการกำหนดขอบเขตของงานหรือกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กร ตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน โดยใช้บริบทของโรงเรียนนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis (6) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน มีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวชี้วัดผลงานหลัก กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงาน การประเมินผลการทำงานของครู ควรใช้การประเมินหลายๆ รูปแบบ

คำสำคัญ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ผู้บริหารสถานศึกษา

Thesis Title	The Academic Leadership of School Administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1
Name – Surname	Mr. Phutthinan Sangsiriwat
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Associate Professor Pimolpun Phetsombat, Ph.D.
Academic Year	2021

ABSTRACT

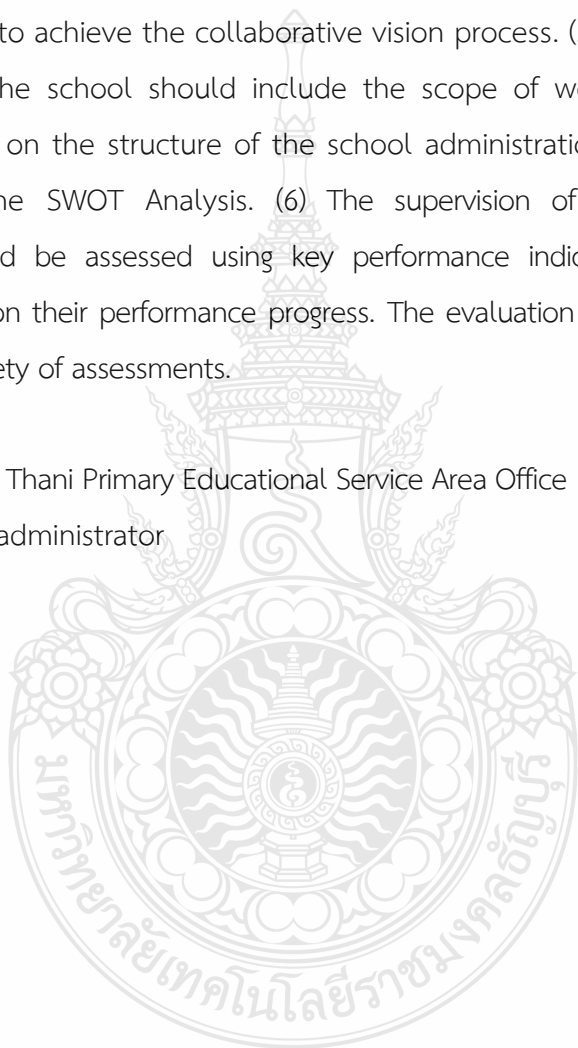
This research aimed to: 1) investigate the academic leadership of school administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1, and 2) explore the practical approach of the academic leadership of school administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1.

The research samples consisted of 312 teachers under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1, derived from cluster sampling. The key informants for the in-depth interview included five school administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1, obtained from purposive sampling. The instruments were a questionnaire and an interview form. To analyze the data, the researcher conducted the statistics consisting of frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis for the qualitative research.

The research result revealed that: 1) the overall academic leadership of school administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1 showed a high level. 2) The practical approach of the academic leadership of school administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1 consisted of six areas: (1) The school's mission determination should be a clear set of goals and directions of operations. The school committee managed and participated as a working group and team to arrange the desirable direction, academic development mission, and the learner's development. (2) Teaching and learning should be encouraged to provide the teachers and personnel with knowledge and understanding of classroom research with media production and innovation in learning. The teachers should be encouraged to attend training, and seminars by inviting the speakers to educate and

exchange academic learning both inside and outside the school. (3) To promote the academic environment, the academic skills activities should be organized within the school by participating in the different-level assessment exams to observe the student development. The teachers and students should be engaged in academic training including academic camps. (4) Curriculum and teaching administration should be arranged in an educational quality development plan and promote collaborative learning as a team to achieve the collaborative vision process. (5) The mission and goal determination of the school should include the scope of work or the role of the organization based on the structure of the school administration. The school context should employ the SWOT Analysis. (6) The supervision of teaching and learning management should be assessed using key performance indicators. All officers were assigned to report on their performance progress. The evaluation of teacher performance should utilize a variety of assessments.

Keywords: Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1, academic leadership, school administrator

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ลินัฐภา กุญชรินทร์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนิษฐา ฤ สุนทร และ ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบ ที่กรุณาสละเวลามาเป็น คณะกรรมการร่วมพิจารณาการสอบในครั้งนี้ ตลอดจนให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุง วิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เจนเขว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม ดร.วิชฌู เปรี้ยวนิม ดร.อธิคุณ สิ้นธนาปัญญา และ นางสาวฉันทนา ภาสกานนท์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาระดับประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ที่ได้ให้ความกรุณาในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณครูทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยในการ นำความรู้มาประยุกต์ใช้อ้างอิงกับงานวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณพี่ๆ และน้องๆ สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้สอนและให้คำแนะนำ แก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้กล่าววามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความรู้ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอน และญาติพี่น้องทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

พุดมินท์ แสงสิริวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
สารบัญตาราง.....	(10)
สารบัญภาพ.....	(12)
บทที่ 1 บทนำ.....	13
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	13
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	15
1.3 คำถามการวิจัย.....	15
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	16
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
1.7 ประโยชน์ของการวิจัย.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 การบริหารสถานศึกษาและขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา.....	21
2.2 แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	24
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	27
2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.....	41
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.....	57
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
2. ตัวแปรที่ศึกษา.....	58
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.....	61
1. ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์.....	62
2. ตัวแปรที่ศึกษา.....	62
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	85
5.2 การอภิปรายผล.....	89
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	108
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	121
ภาคผนวก ค การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	132
ประวัติผู้เขียน.....	138

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน.....	32
ตารางที่ 2.2 จำนวนโรงเรียนในสังกัด จำแนกตาม 7 ขนาดโรงเรียน.....	42
ตารางที่ 2.3 จำนวนบุคลากรในสังกัด.....	42
ตารางที่ 2.4 จำนวนบุคลากรในสังกัดแบ่งตามรายโรงเรียน.....	43
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.....	57
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน.....	65
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	66
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน.....	67
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	68
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ.....	69
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน.....	70
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน.....	72
ตารางที่ 4.9 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน.....	74
ตารางที่ 4.10 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการจัดการด้านการเรียนการสอน.....	75
ตารางที่ 4.11 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ.....	77
ตารางที่ 4.12 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน.....	79
ตารางที่ 4.13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน.....	81
ตารางที่ 4.14 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน.....	83

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 19
------------------------------------	---------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรและการจัดสาระการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง มาตรา 39 กล่าวถึง หลักการบริหารการศึกษา ซึ่งได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครู และผู้เรียนมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนนอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารงานแล้ว จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553, น.13)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80(3) ได้กำหนดไว้ว่า รัฐบาลต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ ภูมิหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, 3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, น.1-14, 18) หมวดที่ 1 บททั่วไปในมาตรา 6 ได้กล่าวถึงการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และใน มาตรา 7 ได้กล่าวไว้ว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้

อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษาจึงมีภารกิจที่จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ให้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ การที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่างๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ คุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ และการที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ พิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, น.1)

ผู้บริหารโรงเรียนจึงจะต้องมีภาวะผู้นำ และมีลักษณะเฉพาะหลายประการที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนให้มากขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนควรต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อดำเนินการให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน โดยต้องปรับปรุงพันธกิจของโรงเรียน ประชาสัมพันธ์เป้าประสงค์ของโรงเรียน ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ส่วนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ การจัดทำพันธกิจของโรงเรียน กล่าวได้ว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนสนใจการเรียนการสอนในห้องเรียน ความมีประสิทธิภาพของการทำงานของครู และความสำเร็จของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน (Leithwood, 2006, p.28)

ปัจจัยประการหนึ่งในการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่จะทำให้คุณภาพการเรียนรู้ของเด็กไทยได้มาตรฐานสูงระดับโลก คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง โดยผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ที่เข้มแข็ง เป็นผู้จัดการที่เฉียบแหลม เป็นผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญ และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล (รุ่ง แก้วแดง, 2545, น.9) นอกจากนี้ ตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 7 ข้อที่ 1 ได้กำหนดให้ผู้บริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในด้านการบริหารงานวิชาการ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน, 2554, น.41)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีโรงเรียนทั้งสิ้น 102 โรงเรียน ซึ่งจากผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ย้อนหลัง 2 ปี (ปีการศึกษา 2561 - 2562) พบว่า ระดับประเทศ ระดับสังกัด และระดับเขตพื้นที่ พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

เขต 1 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศเกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 53.89 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คะแนนเฉลี่ย 35.49 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 34.34 และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 37.35 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2562, น.6-7) จากผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) แสดงให้เห็นว่า คุณภาพการศึกษาไทยสมควรได้รับการติดตามและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากสภาพความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอย่างดี เพื่อเป็นผู้นำและสร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ทั้งครูวิชาการ ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์วัดผลประเมินผล และเป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารโรงเรียน เพื่อให้เกิดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับใด

1.3.2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1,767 คน และ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครู และผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1,767 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608) ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 312 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการ มี 6 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

- 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน
- 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
- 4) การบริหารหลักสูตรและการสอน
- 5) การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
- 6) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดในกลุ่มจนได้รับมอบหมาย แต่งตั้ง หรือการยกย่องจากกลุ่ม ให้มีอิทธิพลและมีบทบาทเหนือกลุ่ม เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูง หรือชักนำบุคคลให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.5.2 ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลของผู้นำกับผู้ตามเพื่อนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลบรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยผู้นำเป็นผู้ใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้นชักนำให้ผู้ตามเต็มใจปฏิบัติตามสิ่งต่างๆ ไปสู่ความสำเร็จของวิสัยทัศน์หรือกลุ่มเป้าหมาย

1.5.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการของผู้บริหารในสถานศึกษาในการชักนำส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวใจในการพัฒนางานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมพัฒนาบุคลากร และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 6 ด้าน ดังนี้

1.5.3.1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารนำวิธีการต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน ในการกำหนดเป้าหมาย การประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจด้านการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญาของสถานศึกษา และกำหนดขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยการเชื่อมโยงภารกิจสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

1.5.3.2 การจัดการด้านการเรียนการสอน หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียน กระตุ้นให้ครูปฏิบัติในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การใช้วิธีการสอนและสื่อที่หลากหลาย มีการวัดผลการเรียน การนิเทศ การจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

1.5.3.3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เช่น ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีสถานที่เหมาะสมปราศจากสิ่งรบกวน กำหนดให้มีการประชุม และประชาสัมพันธ์ผลงานทางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ ส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ การสรรหาข้อมูลและอุปกรณ์ในการพัฒนางานวิชาการ

1.5.3.4 การบริหารหลักสูตรและการสอน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตร และการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี ทั้งแก่ผู้เรียนเองและช่วยให้ครูมีทิศทางในการจัดการเรียนการสอน

1.5.3.5 การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยให้ทีมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน วางแผนพัฒนา กำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้องค์การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

1.5.3.6 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใส่ใจต่อพฤติกรรม การสอนของครู และเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานและประเมินผลการทำงานของครูมากขึ้น

1.5.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563

1.5.5 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปี การศึกษา 2563

1.5.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของจังหวัดปทุมธานี ซึ่งรับผิดชอบกำกับ ดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1.5.7 ประเภทของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1.5.7.1 โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563

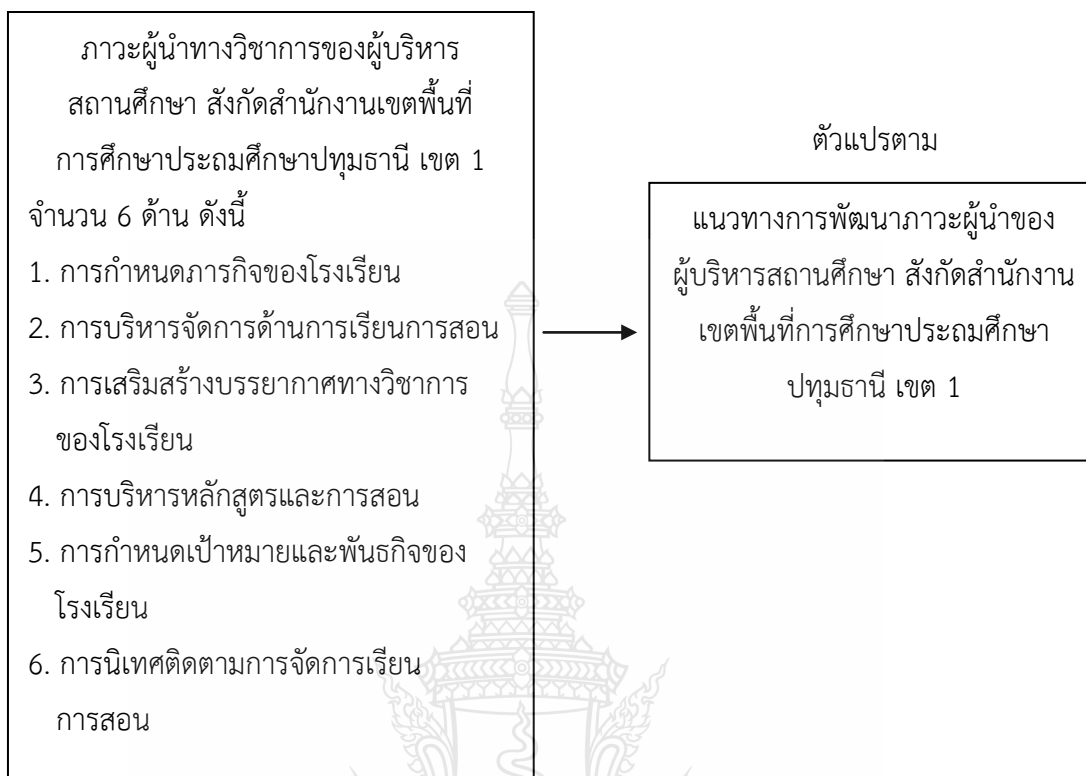
1.5.7.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563

1.5.8 ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มปฏิบัติงานในหน้าที่ โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง จำแนกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ประสบการณ์ในการสอน 1 - 5 ปี 2) ประสบการณ์ในการสอน 6 -15 ปี 3) ประสบการณ์ในการสอน 16 – 25 ปี 4) ประสบการณ์ในการสอน 26 ปีขึ้นไป

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดของ Ubben & Huges (1987); Davis & Tomas (1989); Webber (2002); กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุ่น (2560); จิตตินัฐ ประงษ์ภูมิ (2561) และ ปวีณา คำมูล (2561) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hallinger & Murphy (1985) ผู้วิจัยจึงได้เสนอองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 องค์ประกอบหลัก 6 ด้าน โดยศึกษาและเปรียบเทียบตามตัวแปร ประเภทของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน ดังกรอบแนวคิดในการวิจัย ภาพที่ 1.1

ตัวแปรต้น

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ของการวิจัย

1.7.1 เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1.7.2 เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้สามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 การบริหารสถานศึกษาและขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1.1 การบริหารวิชาการ
 - 2.1.2 การบริหารงบประมาณ
 - 2.1.3 การบริหารงานบุคคล
 - 2.1.4 การบริหารงานทั่วไป
- 2.2 แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
 - 2.2.1 ความหมายของผู้นำ
 - 2.2.2 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 2.2.3 ความสำคัญของภาวะผู้นำ
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.3.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.3.2 ความสำคัญและความจำเป็นของภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.3.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.3.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ
- 2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารสถานศึกษาและขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่หลักในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหาร และต้องให้ความสำคัญในการกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ในการบริหารและพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีนักวิชาการ เสนอแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารไว้หลากหลาย ดังต่อไปนี้

ยุคต้นทันทน์ หวานฉ่ำ (2555, น.11) กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่าเป็น กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

วีระวัฒน์ งอยผลา (2555, น.16) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ให้บริการ แก่บุคคลที่อยู่ในสถานศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรทางการศึกษา ให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น.28-121) ดังนี้

2.1.1 การบริหารวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นหัวใจหลักของ สถานศึกษา โรงเรียนจะมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นสำคัญ ส่วนงานอื่นๆ เป็น งานส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพและช่วยอำนวยความสะดวกแก่งานวิชาการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.33-34) กำหนดให้การจัดการด้านการบริหารวิชาการเพื่อให้สถานศึกษา บริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องความต้องการของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยประสานความร่วมมือกับครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ จัดการศึกษา

มูนา จารง (2560, น.78) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 17 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แสดงให้เห็นว่า การบริหารวิชาการมีความสำคัญมากใน การบริหารจัดการ เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการเป็นภารกิจหลัก เป็นงานที่มีความสำคัญและเป็นหัวใจ ของการบริหารจัดการศึกษา เป็นการบริหารงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การจัดการระบบการ

แนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กร

2.1.2 การบริหารงบประมาณ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.34) กำหนดให้การจัดการด้านงบประมาณและการเงิน มีแนวทางสอดคล้องกับขอบข่ายภารกิจ การกระจายอำนาจการบริหาร โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงบประมาณ (Budgeting Entity) และหน่วยบริหารการเงิน (Financial Entity) ให้สถานศึกษาเป็นหน่วยบริหารการเงินที่สามารถกำหนดความต้องการงบประมาณของตนเอง โดยจัดทำงบประมาณผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีอิสระในการจัดการทรัพย์สินและหารายได้เพิ่มมากขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการช่วยระดมทรัพยากรและการลงทุนจากแหล่งต่างๆ โดยมีระบบตรวจสอบติดตามและประเมินผล การใช้ทรัพยากรเพื่อความโปร่งใส และความรับผิดชอบ ดังนั้น ด้านบริหารงบประมาณ จึงเป็นไปในลักษณะต้องให้เป็นอิสระคล่องตัว ซึ่งเป็นไปตามแนวทางกระจายอำนาจการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐานควบคุมกับระบบการตรวจสอบ เพื่อความโปร่งใสและบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น จัดสรรงบประมาณรวมเป็นก้อน มุ่งที่แผนงานและผลงาน กำหนดมาตรฐานการจัดการทางการเงิน มีการคำนวณต้นทุนกิจกรรมการบริหารสินทรัพย์ การจัดทำระบบบัญชีตามเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย และจัดให้มีระบบการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว มีขั้นตอนที่ไม่ต้องผ่านการกลั่นกรองหลายขั้นตอนเกินความจำเป็น เป็นต้น

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณสถานศึกษาเป็นการบริหารงานเกี่ยวกับการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณ เช่น การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้งบประมาณ การระดมทรัพยากร การลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

2.1.3 การบริหารงานบุคคล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.34-35) กำหนดให้การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญทุกกระบวนการ ตั้งแต่การแต่งตั้ง การพัฒนา การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การสร้างขวัญกำลังใจ เพื่อให้มีผลต่อการปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง ยึดหลักระบบคุณธรรม 4 ประการ ได้แก่ หลักความสามารถ หลักความเสมอภาค หลักความมั่นคง และหลักความเป็นกลางทางการเมือง มีแผนการพัฒนาบุคลากรที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน พัฒนาบุคคลอย่างทั่วถึงตรงตามความต้องการ ปลูกฝังอุดมการณ์ความเป็นเจ้าของ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จทั้งดงามอย่างมีอาชีพ สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ

อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ ปัจจัยความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอนจะเกิดขึ้นได้ ครูต้องทำกิจกรรม 7 กิจกรรม คือ กิจกรรมวิเคราะห์หลักสูตร กิจกรรมวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรมจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย กิจกรรมใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียน กิจกรรมวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ธีระ รุญเจริญ (2546, น.80-89) ได้เสนอแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล โดยมีหลักการและแนวคิด ดังนี้

- 1) ยึดหลักการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- 2) ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ตามนโยบาย กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- 3) ยึดหลักธรรมาภิบาล

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นการบริหารงานเกี่ยวกับการวางแผน อัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร การรักษาวินัย และการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรได้เป็นอย่างดี

2.1.4 การบริหารงานทั่วไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.35-36) กำหนดให้การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบบริหารองค์กร โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิผล ความสำเร็จของการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาเกิดขึ้นได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำ มีการจัดบุคลากรปฏิบัติงานให้ตรงกับความสามารถและความถนัด จัดระบบสำนักงานที่ดี ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการประเมินตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงกระบวนการบริหารทั่วไป

สรุปได้ว่า การบริหารทั่วไปเป็นการบริหารงานเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบและการบริหาร การพัฒนาองค์กร การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน การประชาสัมพันธ์ผลงาน และการจัดระบบควบคุมภายในได้อย่างเป็นระบบ เอื้อต่องานอื่นๆ ให้ลุล่วงบรรลุวัตถุประสงค์

2.2 แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

2.2.1 ความหมายของผู้นำ

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้คำนิยามและความหมายของผู้นำ ไว้ดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2550, น.140) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่จะมาประสานช่วยให้คนทั้งหลายรวมกัน ไม่ว่าจะเป็นการอยู่ร่วมกันหรือจะทำการร่วมกันให้พากันไปด้วยดี สู่จุดหมายที่ดี ตามภาวะผู้นำ คือ คุณสมบัติ สติปัญญา ความดีงาม ความรู้ ความสามารถของบุคคลที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกัน และพากันไปสู่จุดหมายที่ดีงาม

บุญพา พรหมณะ (2559, น.14) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีคุณลักษณะและความสามารถพิเศษในการนำบุคคลอื่นๆ ด้วยการจูงใจหรือใช้อิทธิพลชักนำให้บุคคลอื่นกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่ต้องการ ด้วยความเต็มใจให้แก่องค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ประธาน ยศรุ่งเรือง (2559, น.32) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายซึ่งอาจโดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่มสามารถที่จะจูงใจชักนำหรือชักนำให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติการกิจต่างๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2560, น.10) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์ หรือมีอิทธิพลระหว่างผู้นำหรือผู้ตาม เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อบรรลุจุดหมายร่วมกัน โดยมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เผชิญได้ ซึ่งได้อาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชักนำบุคคลให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

Halpin (2006, p.43) ให้ความหมายผู้นำไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1) มีอิทธิพลต่อคนในหน่วยงานมากกว่าผู้อื่น 2) มีบทบาทเหนือผู้อื่น 3) มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ 4) บุคคลที่ได้รับเลือกจากผู้อื่นให้เป็นผู้นำ และ 5) บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือหัวหน้าในหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Hersey & Blanchard (2009, p.68) ที่เห็นว่าความเป็นผู้นำ เป็นกระบวนการใช้อิทธิพลในการปฏิบัติงานของบุคคลที่มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายภายใต้สถานการณ์ที่กำหนด ถ้าสถานการณ์เปลี่ยนแปลงความเป็นผู้นำก็ต้องเปลี่ยนตามไปด้วย

Stogdill (2004, pp.7-15) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้นำไว้ คือ ผู้นำเป็นศูนย์กลางของกระบวนการกลุ่ม เป็นผู้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นมากกว่าทุกคนในกลุ่ม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่มสูง มีบุคลิกภาพ ความสามารถเหนือบุคคลทั่วไป สามารถชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามที่ต้องการ ได้ใช้อิทธิพลหรือกระบวนการใช้อิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้เขามีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จตามจุดหมายของของกลุ่ม ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมองปัญหา และเผชิญกับสถานการณ์เก่าๆ ด้วยวิธีการใหม่ๆ มีการให้กำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชา

Yukl (2002, p.46) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดในกลุ่ม จะมาจากการเลือกตั้ง แต่งตั้ง หรือยกย่องจากกลุ่มให้เป็นผู้ชี้แนะ ช่วยเหลือให้กลุ่มปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ สามารถใช้อิทธิพลชักนำคนอื่นให้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามที่ตนต้องการจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดในกลุ่มจนได้รับมอบหมาย แต่งตั้ง หรือการยกย่องจากกลุ่ม ให้มีอิทธิพลและมีบทบาทเหนือกลุ่ม เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชักนำบุคคลให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.2.2 ความหมายของภาวะผู้นำ

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้คำนิยามและความหมายของภาวะผู้นำไว้ ดังนี้ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, น.3) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยผู้นำเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สามารุเกิดความร่วมมือจากสมาชิกกลุ่มร่วมมือการปฏิบัติงานจนสำเร็จบรรลุผลตามต้องการ และการที่ภาวะผู้นำมีลักษณะที่ซับซ้อนในลักษณะของกระบวนการของความสัมพันธ์และการใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่นๆ

ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อน (2559, น.25) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การที่ผู้นำได้ใช้ศักยภาพของตนที่มีอย่างเต็มที่ในการสร้างวิสัยทัศน์ และกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองให้หลุดพ้นจากกรอบคิดแบบเดิมๆ รวมถึงการแสวงหาวิธีการหรือเครื่องมือในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยสนับสนุนและกระตุ้นจิตใจให้ผู้ปฏิบัติสามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

Greenberg & Baron (2010, p.506) และ Tichi & Cohan (2007, p.35) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นความสามารถที่บุคคลมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่ม ในอันที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์กรได้

Hoy & Miskel (2001, p.393) กล่าวว่า ภาวะผู้นำสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละบุคคล เป็นกระบวนการของระบบสังคม และมีการโต้แย้งกันเกี่ยวกับเรื่องของอิทธิพลว่า ในสถานการณ์อย่างไรที่ผู้นำพยายามจะแสดงอิทธิพลแต่ละชนิดตามบทบาทของสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งผู้มีอิทธิพลและอำนาจจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อองค์กรเป็นหลัก

Daft (2008, pp.4-5) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำ ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared Purposes)

Owens (2001, p.236) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของกลุ่มที่มีคนเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 คน ซึ่งผู้นำจะต้องแสดงพฤติกรรมในการพยายามที่จะสร้างอิทธิพลเหนือคนอื่น ๆ

Bennis & Townsend (2008, p.259) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ คือ กระบวนการซึ่งบุคคลหนึ่งสามารถชักนำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาประพฤติปฏิบัติตามแนวทางที่เขาประสงค์ สอดคล้องกับ Bass (2004, p.346) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำช่วยจูงใจบุคคลอื่นให้ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสั่งการกิจกรรมของกลุ่ม

Ivancevich et al. (2008, p.413) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการโน้มน้าวอำนาจความสะดวกให้ผู้อื่นทำงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร

Yukl (2006, p.2) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลของผู้นำกับผู้ตามเพื่อนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลบรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยผู้นำเป็นผู้ใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตนกระตุ้นชี้แนะให้ผู้ตามเต็มใจปฏิบัติตามสิ่งต่างๆ ไปสู่ความสำเร็จของวิสัยทัศน์ หรือกลุ่มเป้าหมาย

2.2.3 ความสำคัญของภาวะผู้นำ

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้อธิบายความสำคัญของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2555, น.22-24) ได้กล่าวว่า ความสำคัญภาวะผู้นำที่ดีของผู้บริหาร คือ การรู้จักปรับเปลี่ยนไปตามช่วงเวลา แนวคิดทฤษฎีการบริหารและภาวะผู้นำได้มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และพัฒนาการ โดยสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้ คือ 1) ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait Leadership Theories) 2) ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavioral Leadership Theories) 3) ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Situational Leadership Theories) 4) ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (Integrative Leadership Theories)

วิโรจน์ สารรัตน์ (2557, น.38) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงาน องค์กรใดจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงาน ปัจจัยสำคัญที่สุด คือ ผู้นำ ถ้าองค์กรใดได้ผู้นำที่มีประสิทธิภาพสามารถสั่งการและใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานตลอดจนทำกิจกรรมต่างๆ ในองค์กรให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี แต่ในทางตรงข้ามถ้าองค์กรใดได้ผู้นำไม่มีประสิทธิภาพจะไม่สามารถสั่งการ และใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้ ซ้ำร้ายยังเป็นการทำลายขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้นำ เป็นผลทำให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆ ในองค์กรประสบความล้มเหลว

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2559, น.141) กล่าวว่า การบริหารจัดการองค์การจะล้มเหลวหรือเจริญก้าวหน้าขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำ ทุกหน่วยงานหรือองค์การไม่ว่าจะขนาดใหญ่หรือเล็กย่อมต้องการผู้บริหาร เช่น ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ หรือ CEO ที่มีบารมี ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสามารถนำหรือเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นทำตามได้ ภาวะผู้นำ เป็นเรื่องของอิทธิพล (influence) หรือการผลักดันและโน้มน้าวให้คนอื่นทำในสิ่งต่างๆ ภาวะผู้นำจึงเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เรื่องของตำแหน่งหน้าที่ แต่จะเกี่ยวข้องกับผู้คนและการเปลี่ยนแปลงของคนกลุ่มนั้นๆ ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไม่เคยหยุดนิ่ง ความท้าทายของภาวะผู้นำจึงอยู่ที่การสร้างการเปลี่ยนแปลงและส่งเสริมให้เกิดความเติบโต

Hoy & Miskel (2001, p.393) กล่าวว่า ภาวะผู้นำสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละบุคคล เป็นกระบวนการของระบบสังคม และมีการโต้แย้งกันเกี่ยวกับเรื่องของอิทธิพลว่า ในสถานการณ์อย่างไรที่ผู้นำพยายามจะแสดงอิทธิพลแต่ละชนิดตามบทบาทของสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งผู้มีอิทธิพลและอำนาจจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อองค์การเป็นหลัก

สรุปได้ว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำ คือ การดำเนินการให้งานประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจะเป็นบุคคลสร้างบรรยากาศในองค์การให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีศิลปะในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.3.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้คำนิยามและความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ดังนี้

บุญพา พรหมณะ (2559, น.30) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการของผู้บริหารในสถานศึกษา ในการชี้แนะ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าว จูงใจในการพัฒนางานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมพัฒนาบุคลากร และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

สุนนา ศรีกงพาน (2560, น.29) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างบรรยากาศให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้เกิดผลดีต่อครูและนักเรียน โดยผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องของงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง สามารถนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้

วิเศษ ผลทอง (2562, น.31) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้ง การสร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

Kaiser (2000, p.33) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) มีความรู้ ความเข้าใจที่ทฤษฎี ปรัชญาของหลักสูตรต่างๆ ของสถานศึกษา 2) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอนแบบต่างๆ 3) สนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรมการสอน 4) เป็นแบบอย่างที่ดีในเชิงวิชาการ 5) สนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน 6) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) นิเทศและกำกับให้การเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการของผู้บริหารในสถานศึกษาในการชี้แนะ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าว จูงใจในการพัฒนางานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมพัฒนาบุคลากร และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

2.3.2 ความสำคัญและความจำเป็นของภาวะผู้นำทางวิชาการ

การบริหารโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์จำเป็นที่ผู้บริหารต้องแสดงภาวะผู้นำของตนด้วย เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นอิทธิพลของพฤติกรรม ความเชื่อ และความรู้สึกของบุคคลหนึ่งในระบบสังคมที่มีต่อบุคคลอื่น โดยบุคคลนั้นยอมรับอิทธิพลนั้นด้วยความเต็มใจ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544, น.16) การที่จะให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพทางวิชาการ ผู้บริหารซึ่งเป็นเพียงหลักในการปฏิบัติภารกิจทั้งหมดจำเป็นต้องเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้วย (Trusty, 1986) การศึกษาถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นหนทางหนึ่งอันจะนำไปสู่การสร้างควมมีประสิทธิภาพเป็นเลิศของโรงเรียน นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ความสำคัญและความจำเป็นของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ ดังนี้

ศราวุธ ทองอากาศ (2560, น.11) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา เพราะมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครู และนำมาซึ่งความมีประสิทธิภาพในสถานศึกษา โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกให้ครูได้รับรู้อย่างชัดเจน ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูและผู้เรียน ทำให้ครูเชื่อถือยอมรับศรัทธาและให้ความร่วมมือปฏิบัติงานนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้นำทางการศึกษาจึงต้องมีสมรรถนะของภาวะผู้นำทางวิชาการ ต้องเป็นผู้รอบรู้ในด้านวิชาการอย่างลึกซึ้ง

กิตติพร พรงาม (2560, น.42) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในสถานศึกษา การบริหารจัดการให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารภาวะผู้นำทางวิชาการ จึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะสามารถนำคณะครูและบุคลากรสู่การเป็นเลิศด้านวิชาการ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษาเข้าสู่คุณภาพและเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

กาญจนา สุระคำ (2562, น.12) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการศึกษาให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารภาวะผู้นำทางวิชาการ จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะสามารถนำคณะครูและบุคลากรสู่การเป็นเลิศด้านวิชาการ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษาเข้าสู่คุณภาพและเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

Chell (2001, p.5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อความมีประสิทธิภาพเป็นเลิศของโรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ทำหน้าที่บริหารงานภายในโรงเรียน และเป็นผู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครู ตลอดจนมีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญในการสร้างอิทธิพลหรือการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเชื่อถือยอมรับและศรัทธา ให้เกิดความร่วมมือต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอนของครู ให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.3.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ

องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้มีผู้กำหนดไว้ ดังนี้ Hallinger & Murphy (1985, pp.221-224) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ไว้ 3 องค์ประกอบใหญ่ และ 11 องค์ประกอบย่อยของโรงเรียน ดังนี้

1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดภารกิจของโรงเรียนจากขอบเขตงานที่รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ และการสร้างความเข้าใจในภารกิจดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จำแนกเป็น 2 ด้าน คือ

(1.1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน จะต้องมีความชัดเจน ที่มงานมีส่วนในการกำหนด แสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่วัดได้ง่ายต่อการนำไปสอน โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

(1.2) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน เป็นการสื่อสารที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีขึ้น เพื่อให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนได้รับทราบโดยทั่วกัน

2) การจัดการด้านการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริม และสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานการจัดการเรียนการสอน จำแนก เป็น 3 ด้าน คือ

(2.1) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน

(2.2) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร

(2.3) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน จำแนกเป็น 6 ด้าน คือ

(3.1) การควบคุมการใช้เวลาในการสอน

(3.2) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด

(3.3) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู

(3.4) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ

(3.5) การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ

(3.6) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

Ubben & Hughes (1987) ได้กำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

2) การจัดการด้านการเรียนการสอน

3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

4) การทำงานด้านหลักสูตร

5) การสนับสนุนกิจการนักเรียน

6) การปฐมนิเทศครู

7) การกระตุ้นให้ครูปฏิบัติหน้าที่

Davis & Thomas (1989, p.40) สามารถจัดกลุ่มองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ

ได้ 8 ด้าน ประกอบด้วย

1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

2) การจัดการด้านการเรียนการสอน

3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

4) การจัดให้ครูประเมินโครงการ

5) การสนับสนุนกิจการนักเรียน

6) การนำกฎเกณฑ์มาใช้ด้านวิชาการ

7) การปฐมนิเทศครู

8) การนำระเบียบไปแก้ปัญหา

Weber (2002, p.2) ได้จำแนกองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ออกเป็น

5 องค์ประกอบ คือ

- 1) การกำหนดพันธกิจของโรงเรียน
- 2) การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน
- 3) การสังเกตและการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู
- 4) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน
- 5) การประเมินผลโปรแกรมการสอน

กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุ่น (2560, น.27) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ จากนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศไว้ 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
- 2) ด้านบริหารหลักสูตรและการสอน
- 3) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน
- 4) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
- 5) ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน

ฐิติณัฐ ปรงชัยภูมิ (2561, น.46-47) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา
- 2) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
- 3) การนิเทศและประเมินผลการศึกษา
- 4) การพัฒนาวิชาชีพครู
- 5) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ปวีณา คำมูล (2561, น.52) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการจาก นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ไว้ดังนี้

- 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย
- 2) การพัฒนาหลักสูตร
- 3) การจัดการเรียนการสอน
- 4) การพัฒนาครู
- 5) การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 6) การนิเทศติดตามและประเมินผล

7) การส่งเสริมการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีของภาวะผู้นำทางวิชาการ จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่แสดงออกให้ครูได้รับรู้อย่างชัดเจน นำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียน	Halinger & Murphy (1985)	Ubben & Hughes (1987)	David & Thomas (1989)	Webber (2002)	กิ่งแก้ว เกื้อทองขุน (2560)	สุทินัฐ ประชัยภูมิ (2561)	ปวีณา คำมูล (2561)	รวมความถี่
1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	✓	✓	✓					3
2. ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน	✓	✓	✓				✓	4
3. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน		✓		✓	✓	✓	✓	5
5. การจัดให้ครูประเมินโครงการ			✓					1
6. การสนับสนุนกิจกรรมนักเรียน		✓	✓					2
7. การปฐมนิเทศครู		✓	✓					2
8. การกระตุ้นให้ครูปฏิบัติหน้าที่		✓						1
9. การพัฒนาครู						✓	✓	2
10. ด้านกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน				✓	✓	✓	✓	4
11. ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน					✓	✓	✓	3
12. การนำระเบียบไปแก้ปัญหา			✓					1
13. การสังเกตและการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู				✓				1
14. การประเมินผลโปรแกรมการสอน				✓				1
15. การนำกฎเกณฑ์มาใช้ด้านวิชาการ			✓					1
16. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน					✓			1
17. การส่งเสริมการวิจัย							✓	1

จากตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนข้างต้น ผู้วิจัยได้เลือกที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไปมาใช้ในการศึกษา มี 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน และ ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

- 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน
- 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
- 4) การบริหารหลักสูตรและการสอน
- 5) การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
- 6) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

การกำหนดภารกิจของโรงเรียน เป็นการกำหนดภาพอนาคตที่องค์กรมุ่งมั่นที่จะบรรลุโดยผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ และร่วมกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ รวมถึงประเมินผลความก้าวหน้าตามภารกิจของโรงเรียน ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Hallinger & Murphy (1985, p.221) กล่าวถึง ภารกิจของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ และสร้างความเข้าใจในภารกิจดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ จำแนกเป็น 2 บทบาทย่อย คือ

(1) การจัดทำกรอบเป้าหมาย เป็นการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนให้ชัดเจน โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน พร้อมทั้งให้ทีมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการปฏิบัติงาน โดยเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ และจะต้องมีลักษณะที่ง่ายในการที่ครูจะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามจุดประสงค์

(2) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนให้เป็นที่เข้าใจ เป็นการสื่อสารที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อให้ครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนทราบ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ

Krug (1992, pp.430-443) กล่าวถึง การกำหนดภารกิจของโรงเรียนว่า เป็นการกำหนดภารกิจเป็นงานเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล แสดงให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ระบุไว้ชัดเจนแล้วนั้น จะต้องสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าใจแจ่มแจ้ง การจัดทำกรอบเป้าหมาย จุดประสงค์ และภารกิจนั้น

จะต้องไม่ประมาณการสูงเกินไป จุดประสงค์ที่ระบุชัดเจนต้องเป็นไปตามสภาพการณ์ในช่วงเวลาหรือช่วงวิกฤติด้วย การปฏิบัติการโดยไม่มีพันธกิจที่ระบุชัดเจนนั้นก็เหมือนการออกเดินทางที่ไม่มีจุดหมายในใจ

McEwan (1998, p.211) กล่าวถึง การกำหนดภารกิจของโรงเรียนว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้นำทางวิชาการจะต้องทำการต่างๆ ให้เกิดผลดีต่อชีวิตของนักเรียนและครู เพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการนั้นตั้งความคาดหวังต่างๆ ไว้อย่างสูงสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียน

สมนา ศรีกงพาน (2560, น.19) กล่าวว่า เป็นบทบาทของผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดพันธกิจเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนมีการประสานความร่วมมือและเปิดโอกาสให้คณะครูคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำแผนงานการกำหนดกรอบขอบเขตของงานวิชาการ และมีการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนให้บรรลุเป้าหมายเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางพัฒนาได้

สรารุณี ศักดิ์ (2557, น.34-35) กล่าวถึง การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารจัดให้มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนที่ชัดเจน มีกรอบเวลา มีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีแนวทางในการดำเนินงาน เข้าใจง่ายต่อการนำไปปฏิบัติงานของครู โดยเป้าหมายมีจุดเน้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันจะเกิดกับตัวผู้เรียน โดยครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และผู้บริหารมีการนำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน งบประมาณทรัพยากรในโรงเรียนและชุมชน ความต้องการและความสามารถของครูในโรงเรียน มาประกอบในการพิจารณากำหนดเป้าหมาย

สุภารัตน์ ศรีเนียม (2557, น.7) กล่าวถึง การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมการกระทำที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร มีการประเมินความต้องการของครู มีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาด้านวิชาการมาปรับปรุง เพื่อพัฒนางานวิชาการไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน

พิทรรัตน์ บรรจงงาม (2557, น.24) กล่าวถึง ภาวะผู้นำด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา เน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ยึดหลักการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อการบรรลุเป้าหมาย เป้าหมายมีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้

สรุปได้ว่า การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารนำวิธีการต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนในการกำหนดเป้าหมาย การประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้

ความเข้าใจแก่คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ ด้านการเรียน การสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญาของ สถานศึกษา และกำหนดขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดย การเชื่อมโยงภารกิจสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

2) การจัดการด้านการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการ การจัดการด้านการเรียนการสอนมีความรู้ ในทฤษฎีและปรัชญาของหลักสูตร มีความเข้าใจในกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตร แต่ละประเภท มีความตระหนักถึงกลุ่มเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียนและความต้องการในการ เรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ ซึ่งการเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารต้อง แสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ที่เป็นระบบและชัดเจนเกี่ยวกับองค์กรและจุดมุ่งหมายขององค์กรที่จะทำให้ ทุกฝ่ายเกิดความมั่นใจได้ว่า การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญหนึ่งที่จะ ช่วยเหลือเป้าหมายขององค์กรบรรลุผล

Hallinger & Murphy (1985, pp.221-224) กล่าวถึง การจัดการด้านการเรียน การสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู การเรียน ของนักเรียน และการประสานงานการเรียนการสอน

Ubben & Hughes (1987, pp.97-99) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นการ ทำงานตามเวลาที่กำหนดโดยมุ่งด้านวิชาการเป็นหลัก การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานงานการจัด การเรียนการสอน

Glickman (2007, p.47) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นการสอนที่มีประสิทธิผล ที่สนับสนุนโดยการวิจัย เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้นำทางวิชาการ งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล จะบอกให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบถึงวิธีการที่ทำให้การสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย ถึงแม้ว่างานวิจัยดังกล่าวจะไม่ได้บอกถึงวิธีที่ดีที่สุด เนื่องจากขึ้นอยู่กับเป้าหมายของโรงเรียนแต่ละแห่ง ที่จะต้องเลือกวิธีที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนของตนเอง เช่น การตั้งเป้าหมายให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทาง คณิตศาสตร์ที่สูง ผู้นำทางวิชาการต้องมีตัวอย่างงานวิจัยทางการสอนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับ เป้าหมายดังกล่าว ดังนั้น งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิผลจึงเป็นหนทางที่เหมาะสมชัดเจนเป็น รูปแบบโดยตรงของการสอน และเป็นสิ่งที่สมเหตุสมผลสำหรับการนำมาใช้ทางชั้นเรียน ซึ่งเป็นความรู้ที่ จำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

ประทวน คล้ายศรี (2560, น.21) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งจัดไว้อย่างเป็นแบบเป็นแผนตามหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เชื่อถือได้ โดยการจัดลำดับขั้นของกระบวนการของการเรียนการสอน ให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ในสถานการณ์จริง ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนนั้นได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้จะต้องได้รับการพิสูจน์ และทดสอบตามกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับ

สลิตา รินสิริ (2558, น.14) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การวัดการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน โดยการกำหนดจุดหมาย สารกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนและการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ แบ่งตามความสามารถสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อัน และการประเมินผล

สรุปได้ว่า การจัดการด้านการเรียนการสอน หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียน กระตุ้นให้ครูปฏิบัติในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การใช้วิธีการสอนและสื่อที่หลากหลาย มีการวัดผลการเรียน การนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ถือเป็นหนึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการ เพราะบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนจะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น ดังที่นักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

Hallinger & Murphy (1985, p.221) กล่าวถึง องค์ประกอบของความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความกดดันทางวิชาการ โดยผ่านการพัฒนามาตรฐานและมีความคาดหวังสูงทั้งนักเรียนและครู สำหรับโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพด้านวิชาการจะต้องมีการสร้างวัฒนธรรมที่จะส่งเสริมให้เด็กและครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ต้องมีเป้าหมายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน จำแนกเป็น 5 บทบาทย่อย คือ

(1) การปกป้องเวลาการสอน ผู้บริหารที่สำเร็จจะกำจัดสิ่งต่างๆ ที่ทำให้การสอนในห้องเรียนหยุดชะงัก เพื่อสามารถเพิ่มเวลาในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

(2) การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารควรให้โอกาสแก่ครูในการพัฒนาวิชาชีพ การส่งเสริมและเพิ่มพูนความถนัด ทักษะ และความสามารถของครูให้ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดย

การจัดให้มีการฝึกอบรมคณะครู บุคลากร และรวมทั้งการช่วยครูได้เรียนรู้ถึงการบูรณาการความรู้ต่างๆ ที่ได้รับจากการพัฒนาไปใช้ในห้องเรียนได้

(3) การปรากฏกายให้เห็นอยู่เสมอ การที่ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ กับครูและนักเรียน ซึ่งจะทำให้รับทราบข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของนักเรียนและครู ผู้บริหาร จะมีโอกาสสื่อสารเรื่องต่างๆ ได้ตรงเป้าหมายให้นักเรียนและครูทราบ

(4) การกระตุ้นใจครู เป็นการสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการเรียนรู้ รวมทั้งให้ รางวัลและการให้การยอมรับการทำงานของครู เพื่อสร้างแรงจูงใจ ผลักดันให้ครูมีพฤติกรรมในการทำงาน มีประสิทธิภาพสูงสุด รางวัลที่ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับครูอาจารย์ อาจไม่ใช่ เงินเพียงอย่างเดียว หากแต่อาจเป็นคำชมเชยทั้งโดยส่วนตัวหรือการให้สิ่งยอมรับ โดยการมอบใบ ประกาศเกียรติคุณ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และการให้รางวัลอย่างเป็นทางการ เป็นต้น

(5) การกระตุ้นใจนักเรียน โดยการจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การส่งเสริม สภาพบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ เป็นคนดี และนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน โดยการให้รางวัลและการประกาศเกียรติคุณ เป็นต้น

Krug (1992, p.213) กล่าวว่า การเสริมสร้างบรรยากาศและส่งเสริมบรรยากาศ ทางวิชาการไว้ว่า เป็นการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน (Promoting Instructional Climate) บรรยากาศของโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่แสดงว่าเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริม ให้บรรลุผลสำเร็จได้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมการสร้างบรรยากาศการศึกษาทุกระดับ และเป็น บรรยากาศที่จะช่วยดึงพลังงานของนักเรียนและครูออกมา มีหลายวิธีการที่จะทำให้เกิดได้ เช่น การจัด สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบ การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นสำคัญ และให้เป็นที่เข้าใจโดย ทัวกันว่าสิ่งที่ถือว่าสุดยอด คือ การที่แต่ละคนได้ทำในส่วนของตนเองให้ดีที่สุด การเสริมสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้อื้อต่อการเรียนการสอนมี ดังนี้

(1) การควบคุมการใช้เวลาในการสอน เวลาที่ใช้ในการสอนของครูในห้องเรียนมัก สูญเสียไปกับการแนะนำกฎเกณฑ์ในการเรียนกับเด็กที่เรียนช้า รวมทั้งคำขอร้องต่างๆ จากฝ่าย สำนักงานของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องหาทางควบคุมกิจกรรมเหล่านั้นให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด โดยผลักดันให้ เป็นนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จในการนำนโยบายนี้ไปใช้ โดยการจำกัดสิ่งต่างๆ ที่ ทำให้การสอนในห้องเรียนหยุดชะงักลงได้ ก็สามารถเพิ่มเวลาในการเรียนอย่างมีศักยภาพและนักเรียน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

(2) การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การเอาใจใส่ดูแลครูและนักเรียน อย่างใกล้ชิดเป็นการช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักเรียนและกับครู ซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่าง

ไม่เป็นทางการแบบนี้ ผู้บริหารจะต้องได้รับข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของนักเรียนและครู ผู้บริหารจะมีโอกาสสื่อสารเป้าหมายระดับต่าง ๆ ของโรงเรียนให้นักเรียนครูทราบ

(3) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูเป็นการสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการเรียนรู้ รวมทั้งการให้รางวัลและการให้การยอมรับการทำงานของครู นับเป็นบทบาทที่สำคัญส่วนหนึ่งของผู้บริหาร ที่จะทำให้โครงสร้างของการทำงานดีขึ้น รางวัลที่ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับครู อาจารย์ อาจไม่ใช่เงินเพียงอย่างเดียวหากแต่อาจเป็นคำชมเชยทั้งโดยส่วนตัวหรือการให้สังคมยอมรับ โดยการมอบใบประกาศเกียรติคุณ และการให้รางวัลอย่างเป็นทางการ เป็นต้น

(4) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารควรให้โอกาสแก่ครูในการพัฒนา วิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมคณะครูประจำการ และรวมทั้งการช่วยครูได้เรียนรู้ถึงการผสมผสาน ต่างๆ ตามโครงการพัฒนาบุคลากรและช่วยให้ครูนำไปใช้ในห้องเรียนได้

(5) การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ มาตรฐานวิชาการที่สูงและชัดเจน จะเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงสำหรับการเรียนการสอนของนักเรียน และมาตรฐานที่สูงขึ้นจะแสดงจาก จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียนในโอกาสต่อไป

(6) การจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของ นักเรียน โดยการให้รางวัลและการยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูงขึ้น และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนที่จะเป็นที่ยอมรับ ของห้องเรียนในโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนในโรงเรียนด้านการ ให้รางวัล เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารสนับสนุนอย่างจริงจัง

สรุปได้ว่า การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เช่น ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีสถานที่เหมาะสมปราศจากสิ่งรบกวน กำหนดให้มีการประชุม และประชาสัมพันธ์ผลงานทางวิชาการเพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ ส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ การสรรหาข้อมูลและอุปกรณ์ในการพัฒนางานวิชาการ

4) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.1) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum Administration) เป็นการบริหารงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมหลากหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับ บุคคลหลายฝ่าย และต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ มากมาย เปรียบเสมือนการบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ สูงสุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545, น.23-24) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี ทั้งแก่ผู้เรียนเองและช่วยให้ครูมีทิศทางในการจัดการเรียนการสอน

Krug (1992, pp.430–443) กล่าวว่า การสอน ถือว่าเป็นการบริหารเบื้องต้นของโรงเรียน ดังนั้น อย่างน้อยที่สุดผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรู้ขอบข่ายของรายวิชาที่สอนและรู้ความจำเป็นที่ต้องสอนรายวิชานั้นๆ การมีพื้นฐานความรู้กว้างๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้ก็ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น ผู้บริหารโรงเรียนสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศและทิศทางแก่ครูเกี่ยวกับวิธีสอน และผู้บริหารควรใส่ใจและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี ทั้งแก่ผู้เรียนเองและช่วยให้ครูมีทิศทางในการจัดการเรียนการสอน

5) ด้านกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน

ภารดี อนันต์นาวิ (2557, น.28) ได้กล่าวถึง การกำหนดพันธกิจว่าเป็นการกำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่
- (3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- (4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (5) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- (7) การนิเทศการศึกษา
- (8) การแนะแนวการศึกษา
- (9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- (10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- (11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- (12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม (2554, น.3) ได้กล่าวถึง การกำหนดพันธกิจ ว่าเป็นการกำหนดขอบเขตของงาน หรือบทบาทหน้าที่ขององค์การ เพื่อให้องค์การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

Krug (1992, pp.430-443) กล่าวว่า จุดประสงค์ที่ระบุไว้ชัดเจนแล้วนั้นจะต้องสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าใจแจ่มแจ้ง การจัดทำกรอบเป้าหมาย จุดประสงค์ และพันธกิจนั้นจะต้องไม่ประมาณการสูงเกินไป จุดประสงค์ที่ระบุชัดเจนต้องเป็นไปตามสภาพการณ์ในช่วงเวลาหรือช่วงวิกฤตด้วยการปฏิบัติการโดยมีพันธกิจที่ระบุชัดเจนนั้นก็เหมือนกับการเดินทางที่ไม่มีจุดหมายในใจ

สรุปได้ว่า ด้านกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยให้ทีมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน วางแผนพัฒนา กำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้องค์การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

6) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

พาสนา ชลบุรพันธ์ (2560, น.12) กล่าวว่า การนิเทศการสอน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีความประพฤติดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามควรแก่สภาพของแต่ละบุคคล

ปนัดดา ศิริพัฒนกุล (2558, น.9) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของครู จึงเป็นเป้าหมายสูงสุดในด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

Southwoth (2007, p.323) กล่าวว่า ผู้นำทางวิชาการจะต้องใส่ใจต่อพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งหมายถึง การสังเกตการณ์หรือการนิเทศ มีความชำนาญด้านการสอน การสังเกตการสอน นิเทศการสอน และเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานและประเมินผลการทำงานของครูมากขึ้น

Jazzar & Algozzine (2007) กล่าวว่า ผู้นำทางวิชาการจะต้องมีส่วนในการออกแบบการประเมินผลการสอนอย่างสมเหตุสมผล

สรุปได้ว่า ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใส่ใจต่อพฤติกรรมการสอนของครู และเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานและประเมินผลการทำงานของครูมากขึ้น

2.3.4 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้

Fullan (1991, p.34) ได้พบข้อมูลสมมุติฐานเบื้องต้นของประสิทธิผลของผู้นำว่า รูปแบบบทบาทของผู้นำในอนาคตจะต้องเป็นการสนับสนุนความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มของครูมากกว่าบทบาทในการเป็นศูนย์กลางของผู้นำทางวิชาการในโรงเรียน ซึ่งการที่ผู้นำจะมีบทบาทดังกล่าวได้จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นของผู้บริหารโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเปลี่ยนแปลงโดยการติดต่อสื่อสาร และการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

สุมนา ศรีกงพาน (2560, น.17) กล่าวถึง บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาปราศจากบทบาทผู้นำทางวิชาการแล้วสถานศึกษาย่อมที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการย่อมเป็นเรื่องที่ยาก

เกตุสุตา กิ่งการจร (2560, น.36) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับงานวิชาการของโรงเรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดการหลักสูตรและการสอน การนิเทศการสอน การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2553, น.67) กล่าวว่า บทบาทของการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการหลักสูตร โปรแกรมการเรียนการสอน การร่วมกับสมาคมวิชาชีพ ความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์ทางการศึกษา

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญต่อการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ เน้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูและบุคลากร โดยเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2.4.1 ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตั้งอยู่ ถนนปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี บริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของพื้นที่อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลองหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอสสามโคก จังหวัดปทุมธานี ตั้งอยู่ในภาคกลาง มีเนื้อที่ประมาณ 1,525.856 ตารางกิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร

ไปทางทิศเหนือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) เป็นระยะทางประมาณ 27.8 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดนครนายก และจังหวัดฉะเชิงเทรา ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทิศใต้ ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนนทบุรี (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2562, น.3)

ตารางที่ 2.2 จำนวนโรงเรียนในสังกัด จำแนกตาม 7 ขนาดโรงเรียน ดังนี้

ลำดับที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน
1	นักเรียนตั้งแต่ 1 – 120 คน (โรงเรียนขนาดเล็ก)	28
2	นักเรียนตั้งแต่ 121 – 200 คน	19
3	นักเรียนตั้งแต่ 201 – 300 คน	13
4	นักเรียนตั้งแต่ 301 – 499 คน	14
5	นักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน	26
6	นักเรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,499 คน	2
7	นักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป	0
รวม		102

ตารางที่ 2.3 จำนวนบุคลากรในสังกัด (ณ วันที่ 15 มีนาคม 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา		สถานศึกษาสังกัดรัฐ	
ประเภท	จำนวน	ประเภท	จำนวน
ผู้อำนวยการเขตพื้นที่	1	ผู้บริหารสถานศึกษา	96
รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่	3	รองผู้บริหารสถานศึกษา	18
		รักษาการในตำแหน่ง	4
		ผู้อำนวยการสถานศึกษา	
ศึกษานิเทศก์	10	ครูผู้สอน	1,767
บุคลากรทางการศึกษา	25	พนักงานราชการ	34
ลูกจ้างประจำ	4	ครู อบจ.	150
พนักงานราชการ	1	ครูวิฤต	42
ลูกจ้างชั่วคราว	6	วิทยากรฯ อิสลาม	21
ลูกจ้างชั่วคราว (งบ สพฐ.)	5		

ตารางที่ 2.4 จำนวนบุคลากรในสังกัดแบ่งตามรายโรงเรียน

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน		รองผู้อำนวยการ โรงเรียน		ครู		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1.	วัดชินวราราม	-	1	-	-	5	17	23
2.	วัดบางนางบุญ	1	-	-	-	6	40	47
3.	วัดบางคูวัด	1	-	-	-	3	17	21
4.	วัดบางเตี้อ	-	1	-	-	1	13	15
5.	วัดเทียนถวาย	1	-	-	-	5	25	31
6.	วัดโบสถ์	-	1	-	-	1	8	10
7.	วัดมะขาม	-	1	-	-	1	13	15
8.	วัดดาวเรือง	1	-	-	-	5	4	10
9.	วัดเวฬุวัน	1	-	-	-	2	19	12
10.	วัดโพธิ์เลื่อน	-	1	-	-	-	2	3
11.	ชุมชนวัดเสด็จ	1	-	-	1	6	26	34
12.	วัดเปรมประชากร	-	1	-	2	6	21	30
13.	วัดไพร่ฟ้า	1	-	-	-	3	12	16
14.	วัดราษฎร์ศรัทธาทำ	-	1	-	-	1	8	10
15.	วัดฉาง	-	1	-	-	1	10	12
16.	วัดโคก	1	-	-	-	-	4	5
17.	วัดหงส์ปทุมवास	-	1	-	1	8	32	42
18.	อนุบาลปทุมธานี	-	1	1	2	4	59	67
19.	วัดรังสิต	-	1	-	1	2	17	21
20.	สุลักขณะ	-	1	-	-	1	8	10
21.	วัดนาวง	1	-	1	-	9	45	56
22.	วัดบางพูน	1	-	1	1	7	31	41
23.	วัดบางกุฎีทอง	-	1	-	-	2	13	16
24.	ชุมชนวัดบางกะดี	-	1	-	-	-	5	6
25.	ขจรทรัพย์อำรุง	-	1	-	-	1	14	16
26.	วัดพีชนิมิตร	-	1	-	-	1	17	19

ตารางที่ 2.4 จำนวนบุคลากรในสังกัดแบ่งตามรายโรงเรียน (ต่อ)

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน		รองผู้อำนวยการ โรงเรียน		ครู		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
27.	วัดคุณหญิงส้มจีน	-	1	-	-	3	12	16
28.	วันครู2502	-	1	1	-	7	26	35
29.	ชุมชนวัดบางขัน	-	1	-	-	6	33	40
30.	คลองหนึ่ง(แก้วนิมิตร)	1	-	-	-	8	26	35
31.	บุญคุ้มราษฎร์บำรุง	-	1	-	-	12	38	51
32.	จารุศรบำรุง	-	1	-	-	1	21	23
33.	ประถมศึกษาธรรมศาสตร์	-	1	-	1	16	54	72
34.	วัดสว่างภาพ	1	-	-	-	1	5	7
35.	วัดมงคลพุการาม	-	1	-	-	-	3	4
36.	วัดตะวันเรือง	-	1	-	-	5	9	15
37.	บึงเขาย้อน	-	1	-	1	5	14	21
38.	คลองห้า(พฤษชัย)	-	1	-	-	4	9	14
39.	ชุมชนวัดหัตถสารเกษตร	-	1	-	-	1	8	10
40.	บางชวดอนุสรณ์	-	1	-	-	7	22	30
41.	วัดศิริจันทาราม	1	-	-	-	2	8	11
42.	ไทยรัฐวิทยา 69 (คลองหลวง)	-	1	-	-	9	23	33
43.	ปากคลองสอง	-	-	-	-	1	3	4
44.	ลำสนุ่น	-	1	-	-	1	19	21
45.	สังข์อ่าววิทยา	1	-	-	-	3	24	28
46.	คลองสอง	-	1	-	-	8	22	31
47.	วัดกล้าช่อม	-	1	-	1	6	16	24
48.	สามัคคีราษฎร์บำรุง	1	-	-	-	10	31	42
49.	วัดเกิดการอุดม	1	-	-	-	7	27	35
50.	วัดกลางคลองสาม	-	1	1	-	4	16	22
51.	บ้านบึง	-	1	-	-	-	7	8

ตารางที่ 2.4 จำนวนบุคลากรในสังกัดแบ่งตามรายโรงเรียน (ต่อ)

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน		รองผู้อำนวยการ โรงเรียน		ครู		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
52.	วัดมูลเหล็ก	-	1	-	-	2	12	15
53.	เจริญวิทยา	1	-	-	-	-	6	7
54.	วัดผลาหาร	-	1	-	-	1	7	9
55.	ลั่นจี่อุทิศ	-	-	-	-	1	2	3
56.	วัดหว่านบุญ	1	-	-	-	2	17	20
57.	อินทรวีรราชอุปถัมภ์	-	-	-	-	2	8	10
58.	วัดอู่ข้าว	1	-	-	-	3	11	15
59.	ชุมชนวัดบัวแก้วเกษร	-	1	-	1	6	14	22
60.	คลองบางโพธิ์	1	-	-	-	3	14	18
61.	คลองพระอุดม	-	1	-	-	1	8	10
62.	คลองลากค้อน	-	1	-	-	1	3	5
63.	คลองลาดช้าง	1	-	-	-	1	15	17
64.	ชุมชนวัดหน้าไม้	1	-	-	-	4	15	20
65.	บางโพธิ์ใหม่	-	1	-	-	2	6	9
66.	บ้านคลองขวางบน	-	1	-	-	-	4	5
67.	บ้านคลองเจ้าเมือง	1	-	-	-	3	11	15
68.	วัดจันทาราม	-	1	-	-	-	4	5
69.	วัดเนกขัมมาราม	1	-	-	-	4	6	7
70.	วัดบ่อเงิน	1	-	-	-	2	12	15
71.	วัดบ่อทอง	-	1	-	-	-	11	12
72.	วัดบัวขวัญ	1	-	-	-	-	6	7
73.	วัดบัวสุวรรณประดิษฐ์	-	1	-	1	7	16	25
74.	วัดลาดหลุมแก้ว	1	-	-	-	2	8	11
75.	วัดลำท่ามะขาม	-	1	-	-	-	4	5
76.	วัดสุทธาวาส	1	-	-	-	-	12	13
77.	วัดสุวรรณจินดาราม	-	1	-	-	3	8	12

ตารางที่ 2.4 จำนวนบุคลากรในสังกัดแบ่งตามรายโรงเรียน (ต่อ)

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน		รองผู้อำนวยการ โรงเรียน		ครู		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
78.	สว่างราษฎร์บำรุง	-	1	-	-	1	3	5
79.	สังฆรักษ์บำรุง	1	-	-	-	-	5	6
80.	สามวาวิทยา	1	-	-	-	-	4	5
81.	ศาลาพัน	-	1	-	-	3	11	15
82.	คลองสระ(สภาวิทยาอุทิศ)	-	-	-	-	1	3	4
83.	ชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ	-	1	-	-	2	8	11
84.	บางโพธิ์เหนือ	-	1	-	-	1	5	7
85.	วัดเชิงท่า	-	-	-	-	3	1	4
86.	วัดท้ายเกาะ	1	-	-	-	3	11	15
87.	วัดบางเตยนอก	1	-	-	-	1	14	16
88.	วัดบางเตยใน	-	-	-	-	1	4	5
89.	วัดบางนา	-	1	-	-	2	5	8
90.	วัดเมตตาราม	1	-	-	-	1	3	5
91.	วัดสหราษฎร์บำรุง	-	1	-	-	1	4	6
92.	วัดสองพี่น้อง	-	1	-	-	2	3	6
93.	วัดสามัคคิยาราม	-	1	-	-	1	10	12
94.	สี่แยกบางเตย	-	1	-	-	2	5	8
95.	สุเหร่าใหม่เจริญ	-	1	-	-	2	14	17
96.	ชุมชนวัดไก่อ๊ต้อย	1	-	-	-	-	8	9
97.	วัดสะแก	-	1	-	-	2	6	9
98.	วัดปทุมทอง	-	1	-	-	1	3	5
99.	วัดถั่วทอง	-	1	-	-	-	4	5
100.	คลองบ้านพร้าว	1	-	-	-	9	31	41
101.	วัดบ้านพร้าวใน	-	1	-	-	-	2	3
102.	วัดบัวหลวง	-	1	-	-	-	7	8

2.4.2 แนวทางการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาสนองต่อนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดปทุมธานี (ในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา) และยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นองค์กรที่จัดการศึกษามีคุณภาพ คุณธรรม และมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ

1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

3) พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์

1) นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและได้สมดุล และนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยและมีคุณภาพ

2) ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค

3) ครูผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 บูรณาการการทำงาน เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบต่อผู้กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและสถานศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

ศราวุธ ทองอากาศ (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด
- 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุนมา ศรีกงพาน (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
- 2) เปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน และเขตจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เพราะเขตจังหวัดระยองเป็นจังหวัดที่ใหญ่กว่าเขตจังหวัดจันทบุรี และตราด มีจำนวนประชากรมากกว่า รวมไปถึงเป็นแหล่งอุตสาหกรรมผลิตจำนวนมาก ส่งผลให้ประชากรให้ความสำคัญกับการศึกษามากกว่าเขตจังหวัดจันทบุรี และตราด ที่เป็นสังคมเกษตรกรรม ทำให้ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว เป็นข้อมูลให้กระทรวงศึกษาธิการได้วิเคราะห์และนำข้อมูลไปพัฒนาจังหวัดที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือทางด้านบุคลากร งบประมาณ ซึ่งจะทำให้การศึกษาของประเทศมีการพัฒนาทัดเทียมกัน

เพ็ญญา พลับฉิม (2559, น.110-118) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษา ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การวางแผน การจัดการ และการนิเทศ ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านครู ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านกระบวนการบริหาร และด้านผู้บริหาร ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การจัดการ และการวางแผนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ ร้อยละ 82.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกตุอัมพร มียิง และ สินธวา คามดิษฐ์ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเอกชน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเอกชน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และภารกิจของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ส่วนด้านการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเอกชน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านผลงานการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู มีความสัมพันธ์กันในทางบวกและอยู่ในระดับสูง ($r = .722$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ชุดปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเอกชน ได้ร้อยละ 61.30

วินัย ป้อมดำ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 กรณีศึกษา การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีการจัดทำแผนงาน โครงการด้านวิชาการ จัดทำแผนกลยุทธ์และธรรมนูญโรงเรียนเป็นปัจจุบัน และมีการแต่งตั้งให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิชาการอย่างชัดเจน 2) ด้านความเป็นผู้นำในการริเริ่มการใช้

นวัตกรรมการเรียนการสอน สถานศึกษามีการวางแผนงาน โครงการและกิจกรรมในการใช้นวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน 3) ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน แต่สถานศึกษาขาดเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 4) ด้านศักยภาพการพึ่งตนเองในการพัฒนางานวิชาการ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงานโครงการงาน กิจกรรมทางวิชาการอย่างชัดเจน มีการจัดทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละภาคเรียน มีการจัดทำหลักสูตร มีแผนการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน มีการจัดทำการวัดผลประเมินผล มีการจัดเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน 5) ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน โครงการ ผู้บริหารและครูเข้าอบรมทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ มีการนำผลการวิจัยมาใช้กับนักเรียน

สุขฤทัย จันทร์ทรงกรด (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เกตุสุดา กิ่งการจร (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการนิเทศและประเมินผล ด้านการสอน ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการเอาใจใส่ดูแลครูและนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้

ภัสรา ชูเสน (2558, น.71) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประเภทขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

บุญพา พรหมณะ (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

พัชราภรณ์ จันทพล (2559, น.60) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก อยู่ในระดับใด 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์การบริหาร และประเภทบุคลากร แตกต่างหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยจำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปณนัชญา งามัญจิตร (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างก็มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ปีการศึกษา 2554 การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน 3) ประมวลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ยะลา เขต 3 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Joseph (2000, p.43) ได้วิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผลเกี่ยวกับการส่งเสริมการสอนและการเรียนรู้ การส่งเสริมการสอนและการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยใช้มิติการมองของครู ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล มีลักษณะพิเศษ 2 อย่าง คือ การพูดคุยกับครูเพื่อส่งเสริมการมีปฏิริยาย้อนกลับ และการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

Mikey (2000, p.153) ได้วิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในเรื่องของวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษาท้องถิ่นใช้ในการเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานของครูในสถานศึกษาขนาดกลาง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการใช้วิธีเชิงระบบในการปรับโครงสร้างการทำงานให้รับรู้ถึงความสำคัญของอำนาจในตำแหน่งหรือบทบาทที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง และพบว่า ภาวะผู้นำแบบร่วมกันทำงานเป็นรูปแบบของภาวะผู้นำที่มีความสำเร็จสูงในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างผู้บริหารจากสนับสนุนการสร้างทีมงานและการร่วมมือระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความปลอดภัย กฎระเบียบและบรรยากาศในการทำงาน ผู้บริหารจะช่วยพัฒนาศักยภาพซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและการเปลี่ยนแปลงต้องใช้เวลามาก ต้องอาศัยการวางแผนและการจัดการที่ดี อาศัยความร่วมมือของครู ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่มีความสามารถ ผู้อำนวยการความสะดวกและคอยกระตุ้น รวมทั้งจะต้องเต็มใจสละอำนาจ และยอมรับบทบาทใหม่จากผู้ร่วมงาน หรือครูในสถานศึกษานั้นๆ

Yamada (2000, p.94) ได้วิจัย เรื่อง ความรับผิดชอบและสมรรถภาพในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเมืองเฟสโน รัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับ 1) การเตรียมการในด้านการศึกษา 2) ประสบการณ์ในการบริหาร 3) เพศ 4) จำนวนในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของโรงเรียน ส่วนสมรรถภาพของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการขึ้นอยู่กับ 1) เพศ 2) การเตรียมการในด้านการศึกษา 3) ประสบการณ์ในการบริหาร 4) จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของโรงเรียนในการศึกษา ยังพบว่า มหาวิทยาลัยและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ควรจะได้มีโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาในขอบข่ายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร และเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูผู้สอนได้ รวมทั้งสามารถประเมินผล เพื่อช่วยเหลือคณะครูในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

Anderson (2000 อ้างถึงใน อภิเดช พลเยี่ยม, 2556) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพของครู ผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา และศาสตราจารย์ที่เป็นผู้นำทางการศึกษา โดยมีพฤติกรรม ดังนี้ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียนและการสื่อสารการจัดการหลักสูตรและการสอน 2) การควบคุมดูแลการนิเทศการสอน 3) การตรวจสอบ 4) ความก้าวหน้าของนักเรียน และ

5) การส่งเสริมบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเพียง 1 มิติ คือ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

Selim (Online, 2001) ได้ศึกษา เพื่อประเมินรูปแบบของแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยการศึกษาในขอบเขตของภาวะผู้นำทางวิชาการและโรงเรียนที่มีประสิทธิผลที่สนับสนุน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นองค์ประกอบที่มีความซับซ้อนและหลากหลาย แต่ก็สามารถที่จะรับรู้ได้ระดับบุคคล ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้แนะนำว่าโรงเรียนควรมีทีมผู้นำทางวิชาการที่มีเอกลักษณ์ และมีระบบเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถจำแนกได้ โดยอธิบายความสัมพันธ์ภายในระหว่างบทบาทและการปฏิบัติมากกว่าการเน้นภาวะผู้นำทางวิชาการของแต่ละบุคคล

Lunenberg & Ornstein (2004, p.318) ได้ทำการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 149 โรงเรียน ในรัฐแมสซาชูเซตส์ โดยคัดเลือกจากโรงเรียนที่มีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง และเป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 75 ของผู้บริหาร อธิบายว่าตนเองเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูง กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอุทิศเวลาเพื่อพัฒนาทรัพยากรให้เอื้อต่อการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน และมีการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่อย่างสม่ำเสมอ

O'Donnel & White (2005, pp.56-71) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนระดับมัธยมและให้ครู 4 คน และผู้บริหารโรงเรียนของแต่ละโรงเรียนของ Hallinger ในแบบสอบถามมี 50 พฤติกรรมสำหรับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า ครูรับรู้ว่าการบริหารโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้อิงโรงเรียนเป็นตัวชี้ให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีฐานะทางสังคมดี เชื่อว่าได้แสดงพฤติกรรมสัมพันธ์กับพันธกิจของโรงเรียนจะเป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การอ่านสูงกว่า

Karbula (2009, p.116) ได้ทำการวิจัย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อสังเกตการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาทำความเข้าใจในบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งได้สำรวจจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ได้สังเกตจากกิจวัตรประจำวันของผู้บริหารสถานศึกษา และการใช้ภาวะผู้นำในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ผู้บริหารได้ประสบอยู่ในเวลานั้น จึงได้นำสิ่งต่างๆ ที่ได้สังเกตหรือพบเห็นมาจัดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร การรวบรวมข้อสังเกตได้อธิบาย และยกตัวอย่างการตัดสินใจของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ เสริมสร้างเกียรติยศ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ ความสุจริต และจริยธรรมส่วนบุคคล ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนและสมาชิกของ

โรงเรียน ซึ่งถือเป็นหลักสำคัญของพฤติกรรมและการตัดสินใจทั้งหมดในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีผลโดยตรงต่อภาวะผู้นำทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

Alig-Mielcarek & Hoy (2010, p.108) ได้ทำการวิจัย วิเคราะห์ตามหลักทฤษฎีและที่ปรากฏเกี่ยวกับธรรมชาติ ความหมายและอิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเป็นหน้าที่ที่สำคัญ แต่ภาวะผู้นำทางวิชาการเพียงอย่างเดียวคงไม่สามารถช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ในระดับสูงได้ ความจริงแล้วบทบาทนี้มีผลทางอ้อมที่ได้ผลตรงนั้นเกิดจากการมุ่งเน้นทางวิชาการของโรงเรียน รูปแบบและการวัดผลภาวะผู้นำทางวิชาการที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้ได้มาจากการศึกษาวรรณกรรมที่สำคัญและช่วยให้เห็นวิจัยคนอื่นๆ มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้ เป็นที่สงสัยกันว่าความเข้าใจเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในบริบทของโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้ดีกว่าที่มีบริบทเหมาะสม เพื่อการใช้ภาวะผู้นำผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้มีประสิทธิผลในการเพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ถ้าหากว่าพวกเขาเหล่านั้นหันไปใส่ใจกับการพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นทางวิชาการให้มาก สร้างเป้าหมายร่วมกันกับครู จัดให้มีการสะท้อนความคิดเห็นต่อครูเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน ฟังเสียงของครู และจัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน เพิ่มความขลังที่ส่งสมกันมาให้กับโรงเรียน และส่งเสริมความร่วมมือและความไว้วางใจระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการไม่ใช่กระสุนมหัศจรรย์ แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งของหลักการของผู้บริหารโรงเรียนที่จะใช้พัฒนาบริบทของโรงเรียนให้ครูและนักเรียนประสบความสำเร็จได้ ถึงเวลาที่จะต้องเคลื่อนไปให้มากกว่าคำบรรยายสวยหรูของคำว่า ภาวะผู้นำไปสู่การทำงานหนักเพื่อเข้าใจธรรมชาติที่ซับซ้อนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในโรงเรียน ในท้ายที่สุด เราก็ต้องหาสมบัติมีค่าของโรงเรียนต่อไป สมบัติมีค่าอย่างเช่น การเน้นทางวิชาการซึ่งผู้นำสามารถเปลี่ยนแปลง เพื่อเอาชนะความล่าช้าที่เป็นลบของสถานะต่ำทางเศรษฐกิจและสังคม

Jafarzadeh (2014, Abstract) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองคาราจ ประเทศอิหร่าน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดในด้านทักษะการบริหารของ Robert Katz ซึ่งมีทักษะ 3 ทักษะ คือ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะเชิงโนทัศน์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหาร 3 ทักษะ คือ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะเชิงโนทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา ทักษะใดๆ ที่ผู้บริหารมีเพิ่มขึ้น ประสิทธิผลของโรงเรียนก็จะเพิ่มขึ้นตามความสัมพันธ์กันทางบวก

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำความรู้ทักษะตลอดจนเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ สามารถใช้กลยุทธ์ทั้งการเป็นผู้นำการบริหารและนำกลุ่มให้กระทำกิจกรรมทางด้านวิชาการให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งที่ได้ตั้งไว้ ทำให้สถานศึกษาก้าวสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ตลอดจนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดคุณภาพภายใต้ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา และเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปทุมธานี 25 โรงเรียน จำนวน 569 คน อำเภอลาดหลุมแก้ว 22 โรงเรียน จำนวน 249 คน อำเภอสสามโคก จำนวน 22 โรงเรียน จำนวน 219 คน และ อำเภอลองหลวง จำนวน 33 โรงเรียน จำนวน 730 คน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, ข้อมูล ณ วันที่ 15 มีนาคม 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 312 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำรวจ Krejcie & Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 312 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบ Cluster Random sampling เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายไปตามอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภอเมืองปทุมธานี	569	100
อำเภอลาดหลุมแก้ว	249	44
อำเภอสสามโคก	219	39
อำเภอลองหลวง	730	129
รวม	1,767	312

2) ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ของ Hallinger & Murphy (1985); Ubben & Hughes (1987); Davis & Tomas (1989); Webber (2002); กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน (2560); ฐิติณัฐ ประจักษ์ภูมิ (2561) และ ปวีณา คำมูล (2561) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ ที่ระดับความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป ตามแนวคิดทฤษฎีจะต้องประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- ด้านที่ 2 การจัดการด้านการเรียนการสอน
- ด้านที่ 3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
- ด้านที่ 4 การบริหารหลักสูตรและการสอน
- ด้านที่ 5 การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
- ด้านที่ 6 การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดและ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิด และขอบเขตของการวิจัย

ขั้นที่ 3 เสนอแบบสอบถาม ฉบับร่าง ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (index of item objective congruence: IOC) กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยใช้สูตรค่า IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผลปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง (IOC) 0.80 – 1.00 หมายความว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ใช้ได้ทุกข้อ

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามทั้งฉบับเป็นครั้งสุดท้าย ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 6 นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของปัญหา และหลังจากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (1990, p.161) ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ นำมาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ 0.96

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา ร้อยละ 100 ในสภาพสมบูรณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

(5.1) ติดต่องานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ให้จัดทำหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

(5.2) รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แล้วตรวจแบบสอบถามว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบครบทุกข้อหรือไม่ และอยู่ในสภาพสมบูรณ์ทั้งหมด 312 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

(5.3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูลแยกข้อมูลและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

6) การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

(6.1) นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแปลงค่า แล้วทำการบันทึกในตารางบันทึกข้อมูล

(6.2) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

(1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ โดยใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) เป็นรายข้อ ใช้วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

(2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ใช้สถิติดังนี้

(7.1) สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

(7.2) สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ และภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2560, น.43) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์บริหารงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการเลือก เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่เหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นกลุ่มผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีพื้นที่ครอบคลุมจำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และ อำเภอลองหลวง รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ที่มีผลงานการบริหารสถานศึกษาดีเด่น ได้แก่ โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนต้นแบบลดเวลาเรียน โรงเรียนคุณธรรม ระดับ 5 ดาว และโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำ ของ Hallinger & Murphy (1985); Ubben & Hughes (1987); David & Thomas (1989); Webber (2002); กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน (2560); ฐิติณัฐ ประจักษ์ภูมิ (2561) และ ปวีณา คำมูล (2561) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ตั้งแต่ 2 ขึ้นไป ตามแนวคิดทฤษฎีจะต้องประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- ด้านที่ 2 การจัดการด้านการเรียนการสอน
- ด้านที่ 3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
- ด้านที่ 4 การบริหารหลักสูตรและการสอน
- ด้านที่ 5 การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
- ด้านที่ 6 การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Guided interview)

4) การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล นำหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้านมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตาม

จุดมุ่งหมายของการวิจัย แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูล หาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ตามลำดับดังนี้

(5.1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

(5.2) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ที่มีผลงานการบริหารสถานศึกษาดีเด่น ได้แก่ โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนต้นแบบลดเวลาเรียน โรงเรียนคุณธรรม ระดับ 5 ดาว และโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง

(5.3) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

6) การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยสอบถามครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 312 คน ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลตามลำดับ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังต่อไปนี้คือ

n	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูลตามลำดับขั้นตอน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการสอน

			(n=312)
	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	54	17.00
	หญิง	258	83.00
	รวม	312	100.00
อายุ			
	ต่ำกว่า 30 ปี	88	28.20
	30 – 39 ปี	108	34.62
	40 – 49 ปี	73	23.40
	50 ปี ขึ้นไป	43	13.78
	รวม	312	100.00
ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี	222	71.15
	ปริญญาโท	82	26.28
	สูงกว่าปริญญาโท	8	2.57
	รวม	312	100.0
ประสบการณ์ในการสอน			
	1 - 5 ปี	131	41.99
	6 -15 ปี	126	40.38
	16 – 25 ปี	19	6.09
	26 ปี ขึ้นไป	36	11.54
	รวม	312	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 83.00 อายุ 30–39 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 71.15 ประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.99

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.2 – 4.7

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	n=312			
		\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ	อันดับที่
1.	ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	4.30	0.73	มาก	6
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.40	0.69	มาก	1
3.	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.33	0.69	มาก	4
4.	ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.31	0.67	มาก	5
5.	ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของ โรงเรียน	4.35	0.68	มาก	3
6.	ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน	4.36	0.73	มาก	2
	รวม	4.34	0.69	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.69) รองลงมา ด้าน การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.73) และ ด้านการกำหนดภารกิจของ โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.73)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

ข้อที่	ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	n=312		
		\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษานำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนในการกำหนดเป้าหมาย	4.34	0.71	มาก 2
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะครู	4.45	0.69	มาก 1
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ ด้านการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ	4.10	0.80	มาก 5
4.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผน หรือแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญาของสถานศึกษา	4.33	0.71	มาก 3
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยการเชื่อมโยงภารกิจสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ	4.30	0.67	มาก 4
รวม		4.30	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะครู มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.69) รองลงมา ผู้บริหาร

สถานศึกษานำวิธีการต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนในการกำหนดเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.71) และ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจด้านการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.80)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ด้านการจัดการเรียนการสอน	n=312			
		\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการโรงเรียน กระตุ้นให้ครูปฏิบัติในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน	4.45	0.60	มาก	2
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนและสื่อที่หลากหลาย	4.57	0.61	มากที่สุด	1
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.42	0.65	มาก	3
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	4.29	0.71	มาก	4
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการ	4.24	0.83	มาก	5
รวม		4.40	0.69	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอน และสื่อที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.61) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการโรงเรียน กระตุ้นให้ครูปฏิบัติในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.60) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.83)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะทางวิชาการ
 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	n=312			
		\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการ โรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.25	0.72	มาก	4
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ	4.51	0.58	มากที่สุด	1
3.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการประชุม และประชาสัมพันธ์ผลงานทางวิชาการเพื่อ เป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการใน โรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ	4.34	0.64	มาก	2
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการแข่งขัน ทักษะทางวิชาการ	4.24	0.74	มาก	5
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสรรหาข้อมูลและ อุปกรณ์ในการพัฒนางานวิชาการ	4.30	0.72	มาก	3
รวม		4.33	0.69	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.58) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการประชุม และประชาสัมพันธ์ผลงานทางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.64) และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.74)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน

ข้อที่	ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	n=312		
		\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน	4.36	0.65	มาก 2
2.	ผู้บริหารสถานศึกษารู้ขอบข่ายของรายวิชาที่สอนและรู้ความจำเป็นที่ต้องสอนรายวิชานั้นๆ	4.29	0.65	มาก 4
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี	4.25	0.70	มาก 5
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศ ช่วยให้ครูมีทิศทางการจัดการเรียนการสอน	4.36	0.68	มาก 1
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง	4.32	0.68	มาก 3
รวม		4.31	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศ ช่วยให้ครูมีทิศทางการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.68) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.65) และ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.70)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน

ข้อที่	ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน	n=312			
		\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับบุคลากรในสถานศึกษา	4.37	0.71	มาก	2
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน	4.34	0.70	มาก	4
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน	4.36	0.66	มาก	3
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนพัฒนา กำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	4.38	0.64	มาก	1
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตของงานหรือเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การ เพื่อให้องค์การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้	4.29	0.67	มาก	5
	รวม	4.35	0.68	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนพัฒนา กำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.64) รองลงมาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับบุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.71) และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตของงาน หรือเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การ เพื่อให้องค์การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.67)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน	n=312		
		\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน	4.37	0.65	มาก 2
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร	4.36	0.67	มาก 4
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจต่อพฤติกรรมการสอนของครู	4.49	0.65	มาก 1
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานของครู	4.36	0.76	มาก 3
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการทำงานของครูอย่างเป็นรูปธรรม	4.25	0.87	มาก 5
รวม		4.36	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.36, S.D.=0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจต่อพฤติกรรมการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ (\bar{X} =4.49, S.D.=0.65) รองลงมาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยคือ (\bar{X} =4.37, S.D.=0.65) และ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการทำงานของครูอย่างเป็นรูปธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ (\bar{X} =4.25, S.D.=0.87)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้านมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อเก็บข้อมูลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ กลุ่มผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีพื้นที่ครอบคลุมจำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี คัดเลือกผู้บริหาร จำนวน 1 คน อำเภอลาดหลุมแก้ว คัดเลือกผู้บริหาร จำนวน 1 คน อำเภอสามโคก คัดเลือกผู้บริหาร จำนวน 1 คน และ อำเภอคลองหลวง คัดเลือกผู้บริหาร จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ที่มีผลงานการบริหารสถานศึกษาดีเด่น ได้แก่ โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนต้นแบบลดเวลาเรียน โรงเรียนคุณธรรมระดับ 5 ดาว โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจ
ของโรงเรียน

ผู้ให้สัมภาษณ์	รายละเอียดคำตอบ
ประเด็นคำถาม	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ ด้านการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการอย่างไร
คนที่ 1	ประชุม ร่วมวิเคราะห์ SWOT กำหนดทิศทาง ภารกิจในการพัฒนาด้านวิชาการ และ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่พึงประสงค์ ร่วมส่งเสริม ชี้แนะ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เป็นอย่างราบรื่น จนถึงร่วมยินดีในความสำเร็จ หรือร่วม แก้ไขปัญหาหากไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง
คนที่ 2	โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมจัดทำและปรับปรุงหลักสูตร ของสถานศึกษา สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน การผลิตและพัฒนาสื่อและ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
คนที่ 3	ในฐานะผู้บริหารได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมด้านการกำหนด นโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติประจำปี การจัดทำสาระของ หลักสูตร การจัดการทรัพยากร การใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ภายในท้องถิ่น และร่วม ติดตามนิเทศการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ทางโรงเรียน เพื่อนำไป พัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
คนที่ 4	ได้ประสานความร่วมมือระหว่างคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนด พันธกิจด้านการเรียนการสอน และประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมิน ไปกำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา
คนที่ 5	เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาประชุมเพื่อพิจารณาวาระต่างๆ ของสถานศึกษา ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนเข้า มามีส่วนร่วมด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติ ประจำปีการศึกษา

จากตารางที่ 4.9 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน บริหารงานโดยมี คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการและทีมงาน เพื่อกำหนดทิศทาง ภารกิจในการ พัฒนาด้านวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่พึงประสงค์ ร่วมส่งเสริม ชี้แนะ สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนให้เป็นอย่างดีราบรื่น เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมจัดทำและปรับปรุงหลักสูตร ของสถานศึกษา สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน การผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของครู แผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดการทรัพยากร การใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ภายในท้องถิ่น และร่วมติดตามนิเทศการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แก่ทางโรงเรียน เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน รวมถึงร่วมยินดีในความสำเร็จ หรือ ร่วมแก้ไขปัญหาหากไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

ตารางที่ 4.10 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการ การเรียนการสอน

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	รายละเอียดคำตอบ
ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการอย่างไร	คนที่ 1	ส่งครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการทั้งในและนอก สถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ และนำมาใช้ในการพัฒนา ผู้เรียน นำผลงานของตนเองนำเสนอในที่ประชุม และส่งเข้าร่วมประกวด ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเต็มศักยภาพ เพื่อเต็มเต็มประสบการณ์ ที่จะนำมาพัฒนาต่อยอดต่อไป
	คนที่ 2	ได้กำหนดนโยบายให้ครูได้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยเมื่องานวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นผลสำเร็จแล้ว กำหนดให้มีการนำเสนอผล การวิจัย มีการเผยแพร่ผลการวิจัยของครูในลักษณะแผ่นพับ และเว็บไซต์ของ โรงเรียน
	คนที่ 3	ได้ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน การผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอผล งานวิจัยในชั้นเรียน นวัตกรรมการเรียนการสอนต่อที่ประชุม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางที่ 4.10 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการ
ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	รายละเอียดคำตอบ
	คนที่ 4	ได้สร้างแรงจูงใจให้ครูทำงานวิจัยในชั้นเรียน นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน โดยการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน หรือ การสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ ตลอดจนได้นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ
	คนที่ 5	ในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา ดิฉันได้กำหนดแผนงาน โครงการที่เป็นการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทุกคนได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียน 100% โดยการ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และสร้างแรงจูงใจในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และเมื่อ ครูได้ทำผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นผลสำเร็จแล้ว ได้มีการจัดเก็บรวบรวม ผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน สำหรับใช้ในการสืบค้นเป็นแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนในปีการศึกษาต่อไป รวมถึงเผยแพร่งานวิจัยให้กับสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย

จากตารางที่ 4.10 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน การผลิตสื่อและนวัตกรรมในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับ การอบรม สัมมนา เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียน นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนต่อที่ประชุม เพื่อให้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้ครูทำงานวิจัยในชั้นเรียน นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน โดยการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการทำงานวิจัยใน ชั้นเรียน หรือการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ ตลอดจนได้นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปเป็นส่วนหนึ่ง ของการพิจารณาความดีความชอบ รวมทั้งมีการจัดเก็บรวบรวมผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบเพื่อเป็น ฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนสำหรับการสืบค้นเป็นแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียน ในปีการศึกษาต่อไป รวมถึงเผยแพร่งานวิจัยให้กับสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการส่งเสริม
บรรยากาศทางวิชาการ

ประเด็นคำถาม	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการอย่างไร
ผู้ให้สัมภาษณ์	รายละเอียดคำตอบ
คนที่ 1	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะวิชาการภายในโรงเรียน และเข้าร่วมการสอบประเมินในระดับต่างๆ เพื่อพัฒนาการของนักเรียน มุ่งการแข่งขันกับตัวเองเพื่อพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษาที่ผ่านมากำหนดให้สอบโดยความสมัครใจของนักเรียน แต่ทางโรงเรียนได้สร้างทัศนคติในการสอบวัดประเมินเพื่อดูผลของตนเอง ส่งผลให้นักเรียนทุกคนเข้าสอบในปีที่ผ่านมา
คนที่ 2	ในช่วงก่อนสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 2019 ข้าพเจ้าในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้ส่งเสริมให้ครูและนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการในการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการแข่งขันทักษะทางวิชาการในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับอำเภอ โดยจัดหาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกซ้อมนักเรียน ร่วมให้คำปรึกษาให้กำลังใจครูผู้ฝึกซ้อมและนักเรียนที่เข้าแข่งขัน โดยดำเนินงานในรูปแบบโครงการการแข่งขันทักษะวิชาการนักเรียน ร่วมยินดีในความสำเร็จและประกาศเกียรติคุณแก่ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาการ
คนที่ 3	ได้จัดทำโครงการส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียน บรรจุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา โดยวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของนักเรียนในการเข้าแข่งขันทักษะวิชาการในด้านต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรม กล้าแสดงออกทางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนาทักษะในการแข่งขันวิชาการ ได้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าสอบเพื่อวัดระดับคุณภาพทางการศึกษา เช่น O-NET เป็นต้น
คนที่ 4	ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะทางวิชาการในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ วันภาษาไทยแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักแสวงหาความรู้ทั้งจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนและนอกห้องเรียนโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง การส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมการอบรมทางวิชาการต่างๆ เช่น

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการส่งเสริม
บรรยากาศทางวิชาการ (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการอย่างไร
ผู้ให้สัมภาษณ์	รายละเอียดคำตอบ
คนที่ 5	<p>ค่ายวิชาการ เพื่อให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้มาปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนและการนำไปใช้ในการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ได้ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางวิชาการภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมวิชาการในวันสำคัญต่างๆ กิจกรรมเวทีคนเก่งของโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีพื้นที่ในการแสดงความสามารถทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริมให้เข้าร่วมการสอบประเมินในระดับต่างๆ เพื่อดูพัฒนาการของนักเรียนเพื่อพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล</p>

จากตารางที่ 4.11 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการจัดกิจกรรมทักษะวิชาการภายในโรงเรียน การเข้าร่วมการสอบประเมินในระดับต่างๆ เพื่อดูพัฒนาการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมการอบรมทางวิชาการต่างๆ เช่น ค่ายวิชาการ เพื่อให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้มาปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการ โดยจัดหาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกซ้อมนักเรียน รวมทั้งให้คำปรึกษาให้กำลังใจครูผู้ฝึกซ้อมและนักเรียนที่เข้าแข่งขัน โดยดำเนินงานในรูปแบบโครงการการแข่งขันทักษะวิชาการนักเรียน ร่วมยินดีในความสำเร็จและประกาศเกียรติคุณแก่ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาการ

ตารางที่ 4.12 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหาร
หลักสูตรและการสอน

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	รายละเอียดคำตอบ
ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	รายละเอียดคำตอบ
ประเด็นคำถาม	คนที่ 1	ก่อนอื่นควรให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ กลยุทธ์ที่จะดำเนินการ อำนาจ ความสะดวกในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามขั้นตอน
ประเด็นคำถาม	คนที่ 2	ได้ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นการสร้างความตระหนัก ร่วมปฏิบัติ ร่วมด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ ซึ่งนำสู่การการบรรลุพันธกิจของโรงเรียนและให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี
ประเด็นคำถาม	คนที่ 3	ส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีระบบ และดำเนินการควบคุมการใช้เวลาทำงานอย่างใกล้ชิดด้วยตนเอง และจัดให้มีการทบทวนผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมในทุกสิ้นปีการศึกษา โดยมีขอบเขตการทบทวนให้ครอบคลุมการดำเนินการในด้านต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งไม่เพียงแต่ทบทวนว่าโรงเรียนทำได้ดีเพียงใดในปัจจุบัน แต่ยังต้องของโรงเรียน ทบทวนผลการดำเนินการขององค์กรจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและการสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับพันธกิจ
ประเด็นคำถาม	คนที่ 4	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรศึกษาหาความรู้และเข้าถึงนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ และดำเนินการสร้างทีมงานที่ดีให้สมาชิกในกลุ่มวิชาชีพได้ร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี นำไปสู่การบรรลุพันธกิจ และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในภาพรวมทั้งโรงเรียน
ประเด็นคำถาม	คนที่ 5	ได้ส่งเสริมและสนับสนุน ให้คำปรึกษา และร่วมทำงานกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เป็นแบบอย่างและขวัญกำลังใจในการทำงานทำให้งานบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียนที่วางไว้ ร่วมกันแก้ไขปัญหา ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเกิดความสำเร็จตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้

จากตารางที่ 4.12 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ กลยุทธ์ที่จะดำเนินการ อำนวยความสะดวกในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามขั้นตอน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นการสร้างความตระหนักร่วมปฏิบัติร่วมด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบ และดำเนินการควบคุมการใช้เวลาทำงานอย่างใกล้ชิดด้วยตนเอง โดยจัดให้มีการทบทวนผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมในทุกสิ้นปีการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรศึกษาค้นคว้าความรู้และเข้าถึงนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ดำเนินการสร้างทีมงานที่ดีให้สมาชิกในกลุ่มวิชาชีพได้ร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมและสนับสนุน ให้คำปรึกษา และร่วมทำงานกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เป็นแบบอย่างและขวัญกำลังใจในการทำงาน ซึ่งจะนำสู่การบรรลุพันธกิจของโรงเรียนและให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี

ตารางที่ 4.13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนด
เป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์ บรรยาย
<p>ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการกำหนดขอบเขตของงานหรือเป็นการกำหนด บทบาทหน้าที่ขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้อย่างไร</p>	<p>รายละเอียดคำตอบ</p> <p>คนที่ 1 ขอบเขตของงานส่วนใหญ่จะถูกกำหนดในระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว เพียงแค่อำศัยบริบทของโรงเรียน จากการวิเคราะห์ SWOT วิเคราะห์แนวนโยบาย เป้าหมายของโรงเรียน และของหน่วยเหนือ เพื่อควบคุมทิศทางให้เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน และมีบางส่วนที่ต้องเพิ่มเติมให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนเพื่อให้ การศึกษาเกิดประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรง</p>
<p>คนที่ 2</p>	<p>ได้กำหนดวิสัยทัศน์กำหนดขอบเขตของงานและบทบาทหน้าที่ ตามโครงสร้างการ บริหารงานโรงเรียนที่ระเบียบได้กำหนดให้ดำเนินการ ภายหลังจากที่ได้ประเมินสภาพ ความเป็นจริงในปัจจุบัน โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis เพื่อสะท้อนให้เห็นจุดแข็ง และจุดอ่อนขององค์กรในการตอบสนองต่อโอกาสที่จะเกิดขึ้นหรือการตอบโต้ต่อ แรงกดดัน และตัวข้าพเจ้าเองในฐานะผู้บริหารได้วางระบบติดตามกำกับดูแลการ ปฏิบัติงานในทุกระดับ และกำหนดให้มีการประชุมหัวหน้างาน เพื่อติดตามความก้าวหน้า ของงานที่ได้รับมอบหมาย</p>
<p>คนที่ 3</p>	<p>ก่อนออกคำสั่งแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ใด ตามอำนาจที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ จะดำเนินการศึกษาโครงสร้างองค์กร และตำแหน่งงาน วิเคราะห์งาน และวิเคราะห์ ความสามารถในการจัดกลุ่มงาน เพื่อให้เข้าใจรายละเอียดอย่างชัดเจน และ กำหนดให้งานหน้าที่ที่คล้ายกันหรือสัมพันธ์กันต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของคน คนเดียว และสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการฝึกอบรม และการส่งเสริมการใช้ ความรู้และทักษะในขณะปฏิบัติงาน</p>
<p>คนที่ 4</p>	<p>แนวทางการกำหนดขอบเขตของงานและการกำหนดบทบาทหน้าที่ได้ถูกกำหนดไว้ เป็นระเบียบและกฎหมาย อาศัยการมอบหมายงานตามคำสั่งแต่งตั้ง โดยพิจารณา จากความรู้ความสามารถความถนัดของครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยอาจสอบถาม ความสมัครใจเพราะมีความเชื่อว่าการมอบหมายงานดังประโยคที่กล่าวว่า “Put the right man on the right job” ยังคงใช้ได้ดีเมื่อต้องวางแผนมอบหมายงาน</p>

ตารางที่ 4.13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนด
เป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์
<p>ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการกำหนดขอบเขตของงานหรือเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้อย่างไร</p>	<p>รายละเอียดคำตอบ</p> <p>เพราะการเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงานเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>คนที่ 5</p> <p>แนวทางการกำหนดขอบเขตของงานหรือการกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กร โดยอาศัยตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน โดยใช้บริบทของโรงเรียนนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อนแล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวนโยบาย เป้าหมายของโรงเรียน และของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันทำงานด้วยความเอื้อเฟื้อต่อกัน</p>

จากตารางที่ 4.13 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการศึกษาโครงสร้างองค์กร และตำแหน่งงาน วิเคราะห์งาน และวิเคราะห์ความสามารถในการจัดกลุ่มงาน กำหนดขอบเขตของงานหรือกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน อาศัยการมอบหมายงานตามคำสั่งแต่งตั้ง โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความถนัดของครูและบุคลากร โดยใช้บริบทของโรงเรียนนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อนแล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวนโยบาย เป้าหมายของโรงเรียน และของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันทำงานด้วยความเอื้อเฟื้อต่อกัน

ตารางที่ 4.14 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศติดตาม
การจัดการเรียนการสอน

ประเด็นคำถาม	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการประเมินผลการทำงานของครูอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร
ผู้ให้สัมภาษณ์	รายละเอียดคำตอบ
คนที่ 1	การประเมินผลการทำงานของครู ไม่ควรประเมินรูปแบบใด รูปแบบหนึ่ง ควรประเมินหลายๆ รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการสังเกต สัมภาษณ์ ตรวจเอกสาร ผลงาน สังคมมิติ ฯลฯ ไม่ควรประเมินจากตัวครูผู้นั้นอย่างเดียว แต่ควรดูถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน เพื่อนครู บุคลากร ผู้ปกครองหรือชุมชน และไม่ควรมีประเมินเพียงครั้งเดียว ยิ่งประเมินบ่อยๆ ยิ่งได้ข้อมูลที่มีความจริงมากขึ้น
คนที่ 2	ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวชี้วัดผลงานหลัก (Key performance Indicators : KPIs) กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ ติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อทำความเข้าใจในสถานการณ์และงานที่ต้องปฏิบัติตามที่ได้จัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงานไว้อย่างสม่ำเสมอ สรุปผลการปฏิบัติงานปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปวางแผนพัฒนาตนเองในรอบปีต่อไป
คนที่ 3	กำหนดเป้าหมายการพัฒนาผลการปฏิบัติงานจากการวิเคราะห์ความรู้ ทักษะ และความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียน กำหนดกิจกรรมการพัฒนาผลการปฏิบัติงานที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการ เช่น สร้างเครือข่ายการปฏิบัติงาน การประชุมสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาด้วยตนเอง และประชุมประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อทบทวนผลการปฏิบัติงานร่วมกัน
คนที่ 4	ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบก่อนเริ่มรอบการประเมิน และนิเทศ แนะนำ ให้ความช่วยเหลือครู และเก็บข้อมูลการพัฒนาผลปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอน
คนที่ 5	จัดทำข้อตกลงผลการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล กำหนดให้ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และรายงานผลการจัดการเรียนรู้เป็นประจำ ประชุมติดตามผลการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษากับครูและบุคลากรทางการศึกษา และสรุปผลการสื่อสารผลการปฏิบัติงานร่วมกัน

จากตารางที่ 4.13 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียน การสอน ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวชี้วัดผลงานหลัก (Key performance Indicators : KPIs) กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงาน การประเมินผลการทำงานของครูควรใช้การประเมินหลายๆ รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการสังเกต สัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสารผลงาน สังคมมิติ ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ฯลฯ กำหนดให้ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ และรายงานผลการจัดการเรียนรู้เป็นประจำ ประชุมติดตามผลการปฏิบัติงานและการจัดการ เรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษากับครู และบุคลากรทางการศึกษา และสรุปผลการสื่อสารผลการปฏิบัติงานร่วมกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี เขต 1 และ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี เขต 1 โดยสอบถามครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี เขต 1 จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิด มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Guided Interview) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี เขต 1 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีพื้นที่ครอบคลุม จำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี คัดเลือก ผู้บริหาร จำนวน 1 คน อำเภอลาดหลุมแก้ว คัดเลือกผู้บริหาร จำนวน 1 คน อำเภอสามโคก คัดเลือก ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และอำเภอคลองหลวง คัดเลือกผู้บริหาร จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ที่มีผลงานการบริหารสถานศึกษาดีเด่น ได้แก่ โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนต้นแบบลดเวลาเรียน โรงเรียนคุณธรรม ระดับ 5 ดาว โรงเรียน ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์ข้อมูล เป็นความเรียง และได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติแบบบรรยาย

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สามารถสรุปได้ ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทครูผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 83.00 อายุ 30 – 39 ปี

จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 71.15 ประสบการณ์ในการสอน 1 - 5 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.99

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยพิจารณารายละเอียด ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษานำวิธีการต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนในการกำหนดเป้าหมาย และผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจด้านการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนและสื่อที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการโรงเรียน กระตุ้นให้ครูปฏิบัติในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการประชุม และประชาสัมพันธ์ผลงานทางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศ ช่วยให้ครูมีทิศทางการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและ

การเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้ จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนพัฒนา กำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ร่วมกันกับบุคลากรในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตของงานหรือเป็นการ กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

6) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจต่อพฤติกรรมการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ เป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการทำงานของครูอย่างเป็น รูปธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5.1.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ดังนี้

1) ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน บริหารงานโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในรูปแบบ คณะทำงานและทีมงาน เพื่อกำหนดทิศทาง ภารกิจในการพัฒนาด้านวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ร่วมส่งเสริม ชี้แนะ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างราบรื่น เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำร่างนโยบายและ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา สนับสนุนการทำวิจัยใน ชั้นเรียน การผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการจัดการเรียนการสอนของครู แผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดการทรัพยากร การใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ภายใน ท้องถิ่น และร่วมติดตามนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ทางโรงเรียน เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน รวมถึงร่วมยินดีในความสำเร็จ หรือร่วมแก้ไขปัญหากหากไม่เป็นไปตามที่ คาดหวัง

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน การผลิตสื่อและนวัตกรรมในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียน นวัตกรรมการเรียนการสอนต่อที่ประชุม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้ครูทำงานวิจัยในชั้นเรียน นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน โดยการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน หรือการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ ตลอดจนได้นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ รวมทั้งมีการจัดเก็บรวบรวมผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนสำหรับใช้ในการสืบค้นเป็นแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนในปีการศึกษาต่อไป รวมถึงเผยแพร่งานวิจัยให้กับสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการจัดกิจกรรมทักษะวิชาการภายในโรงเรียน การเข้าร่วมการสอบประเมินในระดับต่างๆ เพื่อพัฒนาการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมการอบรมทางวิชาการต่างๆ เช่น ค่ายวิชาการ เพื่อให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้มาปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการ โดยจัดหาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกซ้อมนักเรียนร่วมให้คำปรึกษาให้กำลังใจครูผู้ฝึกซ้อมและนักเรียนที่เข้าแข่งขัน โดยดำเนินงานในรูปแบบโครงการการแข่งขันทักษะวิชาการนักเรียน ร่วมยินดีในความสำเร็จและประกาศเกียรติคุณแก่ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาการ

4) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ กลยุทธ์ที่จะดำเนินการ อำนวยความสะดวกในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามขั้นตอน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นการสร้างความตระหนักร่วมปฏิบัติ ร่วมด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบ และดำเนินการควบคุมการใช้เวลาทำงานอย่างใกล้ชิดด้วยตนเอง โดยจัดให้มีการทบทวนผลการปฏิบัติงาน อย่างเป็นรูปธรรมในทุกสิ้นปีการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาหาความรู้และเข้าถึง นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ดำเนินการสร้างทีมงานที่ดีให้สมาชิกในกลุ่มวิชาชีพได้ร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมและสนับสนุน ให้คำปรึกษา และร่วมทำงานกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เป็นแบบอย่างและขวัญ

กำลังใจในการทำงาน ซึ่งจะนำสู่การการบรรลุพันธกิจของโรงเรียนและให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี

5) ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการศึกษาโครงสร้างองค์กรและตำแหน่งงาน วิเคราะห์งาน และวิเคราะห์ความสามารถในการจัดกลุ่มงาน กำหนดขอบเขตของงานหรือกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน อาศัยการมอบหมายงานตามคำสั่งแต่งตั้ง โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถความถนัดของครูและบุคลากร โดยใช้บริบทของโรงเรียนนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวนโยบาย เป้าหมายของโรงเรียน และของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันทำงานด้วยความเอื้อเฟื้อต่อกัน

6) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวชี้วัดผลงานหลัก (Key performance Indicators : KPIs) กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงาน การประเมินผลการทำงานของครูควรใช้การประเมินหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการสังเกต สัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสารผลงาน สังคมมิติ ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ฯลฯ กำหนดให้ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และรายงานผลการจัดการเรียนรู้เป็นประจำ ประชุมติดตามผลการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษากับครูและบุคลากรทางการศึกษา และสรุปผลการสื่อสารผลการปฏิบัติงานร่วมกัน

5.2 การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

ผลการศึกษภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน และด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้ารับการฝึกอบรม ส่งเสริมให้บุคลากรสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมใหม่ๆ ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน ด้วยการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สร้างแรงจูงใจ และติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งยังมีการกำหนดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทบทวน

ผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่ดี และสามารถถ่ายทอดสู่แนวปฏิบัติเพื่อนำพบบุคลากรสู่เป้าหมาย พันธกิจ ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา พลับฉิม (2559, น.110-118) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ เกตุอัมพร มีying และ สินธะวา คามดิษฐ์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เกตุสุดา กิ่งการจร (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপทุมธานี เขต 1 ได้มีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะครู นำวิธีการต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนในการกำหนดเป้าหมาย และกำหนดแผน หรือแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญาของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เกตุสุดา กิ่งการจร (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งยังสอดคล้องกับ พัชราภรณ์ จันทพล (2559, น.60) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ผลการวิจัยพบว่า ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপทุมธานี เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপทุมธานี เขต 1 ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนและสื่อที่หลากหลาย กระตุ้นให้ครูปฏิบัติในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และมีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ศราวุธ

ทองอากาศ (2560) ได้ศึกษาวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด จันทบุรี ระยอง และตราด ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้อง กับ สุมนา ศรีกงพาน (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งยังสอดคล้องกับ เพ็ญภา พลัฒิม (2559, น.110-118) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้าน การจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

5.2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งกำหนดให้มีการประชุม และประชาสัมพันธ์ผลงาน ทางวิชาการเพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ รวมถึง มีการบริหารจัดการโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปวีณา คำมูล (2561) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งยังสอดคล้องกับ ฐิติณัฐ ประจักษ์ภูมิ (2561) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการศึกษาพบว่า ระดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน. (2560) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผล โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริม บรรยากาศทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลสารสนเทศ ที่ช่วยให้ครูมีทิศทางในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน และเอาใจใส่และให้การสนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับ ปวีณา คำมูล (2561) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการและ วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งยังสอดคล้องกับ จิตติณัฐ ประชัญญ์ (2561) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ระดับด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุ่น (2560) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.5 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการวางแผนพัฒนา กำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน ประกอบกับ ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ สุมนา ศรีกังพาน (2560) ได้ศึกษา วิจัย เรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ปวีณา คำมูล (2561) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์การ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษ พบว่า การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ จิตติณัฐ ประชัญญ์ (2561) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า การกำหนด เป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

5.2.6 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โดย รวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ใส่ใจต่อพฤติกรรมการสอนของครู จัดให้มีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานของครู ซึ่งสอดคล้อง กับ จิตติณัฐ ประชัญญ์ (2561) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการศึกษ พบว่า การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุมนา ศรีกังพาน (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน

จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ปวีณา คำมูล (2561) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการจัดการศึกษา และมีความแน่วแน่มุ่งมั่นเป็นผู้ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย พันธกิจ กลยุทธ์ที่จะดำเนินการ อำนวยความสะดวกในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามขั้นตอน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นการสร้างความตระหนักร่วมปฏิบัติร่วมด้วยความเต็มใจ และภาคภูมิใจ ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน การผลิตสื่อและนวัตกรรมในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียน ดำเนินการควบคุมการใช้เวลาทำงานอย่างใกล้ชิดด้วยตนเอง โดยจัดให้มีการทบทวนผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมในทุกสิ้นปีการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาหาความรู้และเข้าถึงนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ดำเนินการสร้างทีมงานที่ดีให้สมาชิกในกลุ่มวิชาชีพได้ร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน โดยได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นและสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น.10) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการนำบุคลากรของสถานศึกษาให้ร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหา และหลักการบริหารงานด้านวิชาการอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับขอบข่ายงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับ ทศนะของ วินัย ป้อมดำ (2558) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ภาพรวมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่จะต้องปรับปรุงพัฒนา คือ ส่งเสริมสนับสนุนครูวิชาการและครูผู้สอนเข้าอบรมทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ และหลังจากส่งครูเข้าอบรมแล้ว ผู้บริหารได้จัดประชุมวางแผนโครงการเพื่อจัดครูเข้ารับผิดชอบ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาพัฒนางานวิชาการโรงเรียน โดยโรงเรียนจัดทำตารางกิจกรรมเพื่อติดตามการพัฒนา ส่งเสริมงานวิชาการของครูต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประชุมคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน มีการประชุมวางแผนการพัฒนาการเรียนการสอนของครู ได้จัดเวทีให้ครูและชุมชนได้พบปะสังสรรค์ จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรร่วมกันของชุมชน สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูนำความรู้ความสามารถมาวางแผนเพื่อพัฒนางานวิชาการ มีการติดตามประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการส่งเสริมการนำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารได้ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา ปฏิบัติตามนโยบายตามแผนงานวิชาการของสถานศึกษา ส่งเสริมครูนำความรู้ใหม่มาปรับใช้โดยเฉพาะการนำหลักสูตรของสถานศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำแผนการสอน จัดทำสื่อการเรียนการสอน สนับสนุนส่งเสริมให้ครูสอนซ่อมเสริม ส่งเสริมการนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และการส่งครูเข้าอบรมหรือเข้าเป็นวิทยากรทางวิชาการในกลุ่มโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังนี้

1) ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจด้านการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน บริหารงานโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในรูปแบบคณะทำงานและทีมงาน เพื่อกำหนดทิศทาง ภารกิจในการพัฒนาด้านวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ร่วมส่งเสริม ชี้แนะ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างราบรื่น เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน การผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู แผนปฏิบัติประจำปี การจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดการทรัพยากร การใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ภายในท้องถิ่น และร่วมติดตามนิเทศ

การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ทางโรงเรียน เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน รวมถึงร่วมยินดีในความสำเร็จ หรือร่วมแก้ไขปัญหากหากไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

2) ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน การผลิตสื่อและนวัตกรรมในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนา เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียน นวัตกรรมการเรียนการสอนต่อที่ประชุม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้ครูทำงานวิจัยในชั้นเรียน นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน โดยการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน หรือการสร้างสรรคผลงานทางวิชาการ ตลอดจนได้นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ รวมทั้งมีการจัดเก็บรวบรวมผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนสำหรับการสืบค้นเป็นแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนในปีการศึกษาต่อไป รวมถึงเผยแพร่งานวิจัยให้กับสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการจัดกิจกรรมทักษะวิชาการภายในโรงเรียน การเข้าร่วมการสอบประเมินในระดับต่างๆ เพื่อพัฒนาการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมการอบรมทางวิชาการต่างๆ เช่น ค่ายวิชาการ เพื่อให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้มาปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการ โดยจัดหาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกซ้อมนักเรียน ร่วมให้คำปรึกษาให้กำลังใจครูผู้ฝึกซ้อมและนักเรียนที่เข้าแข่งขัน โดยดำเนินงานในรูปแบบโครงการการแข่งขันทักษะวิชาการนักเรียน ร่วมยินดีในความสำเร็จและประกาศเกียรติคุณแก่ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาการ

4) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้ จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายพันธกิจ กลยุทธ์ที่จะดำเนินการ อำนวยความสะดวกในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน ร่วมแก้ไข ปัญหา เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามขั้นตอน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นการสร้างความตระหนักร่วมปฏิบัติ ร่วมด้วยความเต็มใจและ

ภาคภูมิใจ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบ และดำเนินการควบคุมการใช้เวลาทำงานอย่างใกล้ชิดด้วยตนเอง โดยจัดให้มีการทบทวนผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมในทุกสิ้นปีการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรศึกษาค้นคว้าความรู้และเข้าถึงนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ดำเนินการสร้างทีมงานที่ดีให้สมาชิกในกลุ่มวิชาชีพได้ร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมและสนับสนุนให้คำปรึกษา และร่วมทำงานกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เป็นแบบอย่างและขวัญกำลังใจในการทำงาน ซึ่งจะนำสู่การบรรลุพันธกิจของโรงเรียนและให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี

5) ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตของงานหรือเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การ เพื่อให้องค์การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการศึกษาโครงสร้างองค์กรและตำแหน่งงาน วิเคราะห์งาน และวิเคราะห์ความสามารถในการจัดกลุ่มงาน กำหนดขอบเขตของงานหรือกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน อาศัยการมอบหมายงานตามคำสั่งแต่งตั้ง โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถความถนัดของครูและบุคลากร โดยใช้บริบทของโรงเรียนนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อนแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแผนนโยบาย เป้าหมายของโรงเรียน และของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันทำงานด้วยความเอื้อเฟื้อต่อกัน

6) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการทำงานของครูอย่างเป็นรูปธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวชี้วัดผลงานหลัก (Key performance Indicators : KPIs) กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงาน การประเมินผลการทำงานของครูควรใช้การประเมินหลายๆ รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการสังเกต สัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสาร ผลงาน สังคมมิติ ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ฯลฯ กำหนดให้ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และรายงานผลการจัดการเรียนรู้เป็นประจำ ประชุมติดตามผลการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษากับครูและบุคลากรทางการศึกษา และสรุปผลการสื่อสารผลการปฏิบัติงานร่วมกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารหลักสูตรและการสอน

2) เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังนั้น ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่อื่นๆ เช่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยที่ได้มาเสนอแนะเพื่อให้มีความแข็งแกร่งทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- _____. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด).
- เกตุสุดา กิ่งการจร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- เกตุอัมพร มียี่ง. (2560). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม. (2554). การบริการและประเมินโครงการ = Project Management and Evaluation. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตตินันท์ ประจักษ์ภูมิ. (2561) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ).
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาเขต 3 ปีการศึกษา 2554. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- ธีระ รุณเจริญ. (2546), การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- _____. (2550), ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: แอล. ที. เพรส.
- _____. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปตรวจสอบและประเมินภายนอกกรอบสาม. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญพา พรหมณะ. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช).
- ปนัดดา ศิริพัฒนกุล. (2558). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยองจันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ประทวน คล้ายศรี. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์).
- ประธาน ยศรุ่งเรือง. (2559). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ปิ่นนัชชา รามัญจิตร. (2559). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซท.
- _____. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปวีณา คำมูล. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พัชราภรณ์ จันทพล. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา, 116 ตอนที่ 74 ก, 1-14, 18.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545. (2542). กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.33-34.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พาสนา ชลบุรีพันธ์. (2560). รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- พิทรัตน์ บรรจงงาม. (2557). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองบัวระเหว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2555). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น).
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- _____. (มกราคม-เมษายน 2560). ภาวะผู้นำกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม, 2(1).
- เพ็ญนภา พลับฉิม. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์. (2560). การศึกษาไทย 4.0 โรงเรียนผลิตภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ภัสรา ชูเสน. (2558.) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช).
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557.) หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี
- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- รุ่ง แก้วแดง. (2545). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษา: ผู้บริหาร (การศึกษา)
มีอาชีพ. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- วินัย ป้อมดำ.(2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
อีสเทิร์นเอเซีย).
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนันทาทิศร่วมสมัยปัจจุบัน (พิมพ์ครั้งที่ 1).
ขอนแก่น: ว. สารรัตนะ.
- วิศวะ ผลทอง. (2562). ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- วิระวัฒน์ งอยผลา. (2555). ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ศราวุธ ทองอากาศ. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี).
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2559). ภาวะผู้นำแบบบริการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2).
มหาสารคาม: อภิชาติ.
- ศราวุธ ศักดิ์ดี. (2557). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สลิตา รินสิริ. (2558). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน ในอำเภอ
เกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุฤทัย จันทรทรวงกรต. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุภารัตน์ ศรีเนียม. (2557). ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).
- สุนนา ศรีกงพาน. (2560). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). การบริหารการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (2562). รายงานผลการจัดการศึกษา ประจำปี 2562. ปทุมธานี: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์การศึกษา. ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551 - 2555). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: แม็ทพอยท์.
- Alig - Mielcarek, Jana M., & Hoy, W. K. (2010). *A Thoeretical and Empirical Analysis of The Nature, Meaning, and Influence of Instructional Leadership*. The Ohio StateUniversity. Retrieved from : <http://www.72.14.235.104/search?q=cache>.
- Anderson, C. A. D. (2000). *The Importance of Instructional Leadership Behavior as Perceved by Middle School Teacher, Middle School Principal, and EducationalLeadership Professors*. (Ed.D. Dissertation, Faculty of Graduate School, University of Georgia).
- Bennis, W., & Townsend, R. (2008). *Reinvention leadership: Strategies to empower The organization*. New York: William Morrow.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Chell, J. (2001). *Introducing Principals to the Role of Instructional Leadership*.
SSTA Research Centre Report, 27(3), 1-10.
- Cronbach, L. T. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. New York: Harper & Ollins.
- Daft, R. L. (2008). **The leadership experience** (4th ed.). Mason, OH: Thomson South Western.
- Davis, G. A., & Thomas, M. A. (1989). **Effective schools and effective teacher**. Boston: Allynand Bacon.
- Fullan, Michael (2004). **Leading in a Culture of Change : Personal Action Guide and Workbook**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Glickman, C. D. (2007). **Super Vision and instructional leadership : A developmental approach** (7th th). Boston: Pearson.
- Greenberg, J., & Baron, R. A. (2010). **Behavior in organizations** (9th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Hallinger, P., & Murphy, M. (1985). Assessing the instructional management behavior of principals. **The Elementary School Journal, 8(6), 221-224.**
- Halpin, A. W. (2006). **Theory and research in administration**. New York: Macmillan.
- Hersey, P., Blanchard, K. H., & Johnson, D. E. (2008). **Management of organizational behavior: Leading human resources** (9th ed.). Upper Saddle, NJ: Prentice Hall.
- Hoy, Wayne K., & Cecil, G. Miskel. (2001). **Educational Administration: Theory, Research and Practice** (6th ed.). McGraw-Hill International.
- Ivancevich, J. M., Konopaske, R., & Matteson M. T. (2008). **Organization behavior and management** (8th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Jafarzadeh. (2014). **Administrative skills and effectiveness of primary schools in Karachi, Iran**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice – Hall International.
- Jazzar, M., and Algozzine, B. (2007). **Keys to Successful 2st Century Educational Leadership**. Toronto: Pearson.

บรรณานุกรม (ต่อ)

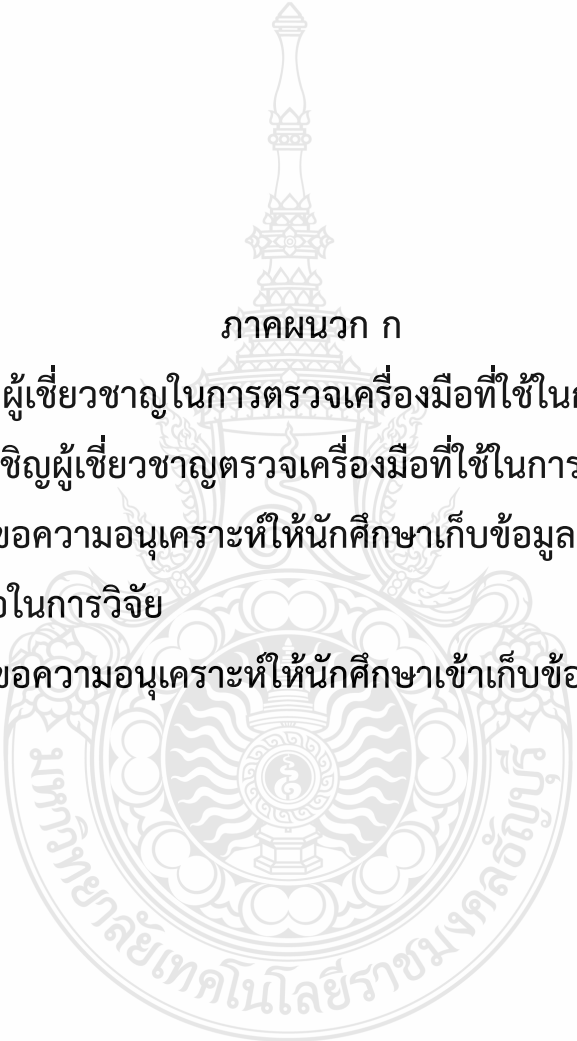
- Joseph, Claudet. (2000). Integrating School Leadership Knowledge and Practice Using Multimedia Technology : Linking National Standard, Assessment, and Professional Development. **Journal of Personnel Evaluation in Education**, 16(1), 29 – 43.
- Kaiser, S. M. (2000). **Mapping the Learning Organization: Exploring a Model of Organizational Learning**. (Ph.D. Dissertation, Louisiana State University, U.S.A).
- Karbula, J. (2009). **Case study on the role of the superintendent of schools in instructional leadership and student academic achievement**. Colorado: Colorado State University.
- Krejcie, R. V., & Mogan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities: Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607-609. Michigan University. Washington DC, United States of America.
- Krug, R. E. (1992). **Leadership and performance beyond expectations**. New York: Free Press.
- Leithwood, K. (2006). **A review of the research: Educational leadership. The laboratory for student success at the temple university center for research in human development and education**. University of Toronto.
- Lunenburg and Allan C. Ornstein. (2004). **Educational administration**. (Belmont: Wadsworth, 2004), 31-35. Richard E. Walton, *The Quality of Working Life*, New York: John Wesley & Sons, 1975), 91-104
- McEwan, E. K. (1998). **Seven steps to effective instruction leadership**. CA: Macmillan.
- Mickey, B. H. (2000). **Instructional leadership: A vehicle for one urban principal to effective pedagogical restructuring in a Middle School**. (Ed.D. Dissertation, Temple University.
- O'Donnell, R. J., and White, G. P. (2005). Within the accountability era: principals' instructional leadership behaviors and student achievement. **NASSP Bulletin**, 89(645), 56-71.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- O'Donnell & White, K. (2005). **Leadership and performance beyond expectations**.
New York: Free Press.
- Owens, R. G. (2001). **Organization behavior in education : Instructional leadership and school reform** (7 th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Selim, Philip D. (2001, December). **Sources of Instructional Leadership**. (Online).
Available from : http://www.ed.gov./databases/ERIC_Digest/ed308568.html.
- Southwoth, G. (2007). **“School Leadership and Management” Instructional Leadership in School: Reflections and empirical evidence**. Available from :
<http://72.14.235.104/seach?q=cache:nYWtGw5HnOJ>
- Stogdill, R. M. (2004). **Handbook of leadership: A survey of theory and research**.
New York: The Free Press.
- Trusty, F. M. (1986). **Administrator/ supervisor career ladder Orientation manual**.
Nashville: Department of Education Tennessee University.
- Ubben, G. C., & Hughes, L. W. (1987). **The principal: Creative leadership for effective X schools**. Boston: Allyn and Bacon.
- Weber, Max. (2002). **The theory of social and economic organization** (4th ed.).
New York: The Free Press.
- Yamada, A. T. (2000). **Elementary school principals' percentage of responsibilities and competencies for instructional leadership**. (Ed.D Dissertation. Faculty of the Graduate school, University of the Pacific).
- Yukl, A. G. (2002). **Leadership in Organizations**. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- _____. (2006). **Leadership in Organization**. UK: Prentice-Hall International.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เจนเข้ว่า อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโสม อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. ดร.วิษณุ เปี้ยวนิม อาจารย์ ประจำมหาวิทยาลัยเซนจอห์น
4. ดร.อธิคุณ สิ้นธนาปัญญา ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางเขน (ไว้สาถือนุสรณ์)
5. นางสาวฉันทนา ภาสกานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางนา (เส็งเลิศประชานุกุล)

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๒๓๓/

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เงินเขว่า

เนื่องด้วย นายพุดินันท์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ เครื่องมือวิจัยให้แก่ นายพุดินันท์ แสงสิริวัฒน์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๒๓๔

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๓ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๓๑๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชรา เดชโยม

เนื่องด้วย นายพุดมันท์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๓ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นายพุดมันท์ แสงสิริวัฒน์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิชผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๕๗๒๖๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๕๗๒๖๐๔

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๗๓๓

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ดร.วิษณุ เปรี้ยวนัม

เนื่องด้วย นายพุดนันทน์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นายพุดนันทน์ แสงสิริวัฒน์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕

โทรสาร ๐๒ ๕๒๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๒๓๙

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ดร.อธิคุณ สินธนาปัญญา

เนื่องด้วย นายพัฒน์นันทน์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ เครื่องมือวิจัยให้แก่ นายพัฒน์นันทน์ แสงสิริวัฒน์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๒๓๙

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน นางสาวฉันทนา ภาสกานนท์

เนื่องด้วย นายพัฒน์นันทน์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ เครื่องมือวิจัยให้แก่ นายพัฒน์นันทน์ แสงสิริวัฒน์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕

โทรสาร ๐๒ ๕๓๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๖๓๓๙

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาระดับปริญญาโทเก็บข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑

เนื่องด้วย นายพัฒน์นันทน์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขออนุเคราะห์จากท่านพิจารณาให้ นายพัฒน์นันทน์ แสงสิริวัฒน์ เข้าเก็บข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัย โดยนักศึกษาจะติดต่อประสาน กำหนดวันและเวลากับสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/ ๑๕๘๑

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๕๖๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาระดับปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ

เนื่องด้วย นายพูนินันท์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายพูนินันท์ แสงสิริวัฒน์ เข้าทำการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยนักศึกษาจะติดต่อขอกำหนดการเข้าเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร ๐๒ ๕๕๙๓๒๐๕

โทรสาร ๐๒ ๕๓๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/ ๑๕๖๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลสัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดไถ่เตี้ย

เนื่องด้วย นายพูนินันท์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายพูนินันท์ แสงสิริวัฒน์ เข้าทำการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยนักศึกษาจะติดต่อขอกำหนดการเข้าเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๕๘๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลสัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันทาราม

เนื่องด้วย นายพุดินันท์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายพุดินันท์ แสงสิริวัฒน์ เข้าทำการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยนักศึกษาจะติดต่อขอกำหนดการเข้าเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๔ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๔๖๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโท เข้าเก็บข้อมูลสัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตะวันเรือง

เนื่องด้วย นายพัฒน์นันทน์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายพัฒน์นันทน์ แสงสิริวัฒน์ เข้าทำการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยนักศึกษาจะติดต่อขอกำหนดการเข้าเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๕๕๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๕๖๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลสัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกล้าข่อม

เนื่องด้วย นายพูนินันท์ แสงสิริวัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายพูนินันท์ แสงสิริวัฒน์ เข้าทำการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยนักศึกษาจะติดต่อขอกำหนดการเข้าเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๒ ๕๕๔๙ ๓๒๐๕

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๔๙

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

คำชี้แจง แบบประเมินเพื่อการวิจัย

แบบประเมินสำหรับการวิจัยฉบับนี้กำหนดไว้ 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อความ
จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย องค์กรประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- 2) การจัดการเรียนการสอน
- 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
- 4) การบริหารหลักสูตรและการสอน
- 5) การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
- 6) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยจึงขอ
ความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อความตามความจริง เพราะคำตอบของท่านมีคุณค่า
ต่อวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามจะใช้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มี
ผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพทางราชการของท่าน ผลการตอบแบบสอบถามของท่าน
ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายพัฒน์นันท์ แสงสิริวัฒน์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่เป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2	อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30 - 39 ปี ☐ 40 - 49 ปี ☐ 50 ปีขึ้นไป
3	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
4	ประสบการณ์ในการสอน ☐ 1 - 5 ปี ☐ 6 - 15 ปี ☐ 16 - 25 ปี ☐ 26 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
4. การบริหารหลักสูตรและการสอน
5. การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
6. การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

ในการตอบคำถามโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ตามที่ท่านได้พิจารณาในช่องขวามือ คือ ช่องระดับคะแนน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือความเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีทั้งหมด 30 ข้อ

ความหมายของระดับคะแนน คือ

- 5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
0	ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะครู	✓				

แปลความหมาย : ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะครูอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน						
1	ผู้บริหารนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนในการกำหนดเป้าหมาย					
2	ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะครู					
3	ผู้บริหารให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ ด้านการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ					
4	ผู้บริหารกำหนดแผน หรือแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญาของสถานศึกษา					
5	ผู้บริหารมีการกำหนดขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยการเชื่อมโยงภารกิจสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ					
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
6	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียน กระตุ้นให้ครูปฏิบัติในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน					
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนและสื่อที่หลากหลาย					
8	ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูมีการวัดผล การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ					
9	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์					
10	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการ					

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ						
11	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน					
12	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ					
13	ผู้บริหารกำหนดให้มีการประชุม และประชาสัมพันธ์ ผลงานทางวิชาการเพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ					
14	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ					
15	ผู้บริหารมีสรรหาข้อมูลและอุปกรณ์ในการพัฒนางานวิชาการ					
4. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน						
16	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน					
17	ผู้บริหารรู้ขอบข่ายของรายวิชาที่สอนและรู้ความจำเป็นที่ต้องสอนรายวิชานั้น ๆ					
18	ผู้บริหารสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี					
19	ผู้บริหารสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศ ช่วยให้ครูมีทิศทางการจัดการเรียนการสอน					
20	ผู้บริหารใส่ใจและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง					

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน						
21	ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับบุคลากร ในสถานศึกษา					
22	ผู้บริหารมีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ สถานศึกษาที่ชัดเจน					
23	ผู้บริหารมีการให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ กำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน					
24	ผู้บริหารมีการวางแผนพัฒนา กำหนดแนวปฏิบัติในการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน					
25	ผู้บริหารมีการกำหนดขอบเขตของงานหรือเป็นการ กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุ วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้					
6. ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน						
26	ผู้บริหารมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน					
27	ผู้บริหารพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร					
28	ผู้บริหารใส่ใจต่อพฤติกรรมการสอนของครู					
29	ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานของครู					
30	ผู้บริหารประเมินผลการทำงานของครูอย่างเป็นรูปธรรม					

แบบสัมภาษณ์เพื่อทำการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- ด้านที่ 2 การจัดการด้านการเรียนการสอน
- ด้านที่ 3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
- ด้านที่ 4 การบริหารหลักสูตรและการสอน
- ด้านที่ 5 การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
- ด้านที่ 6 การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อการบริหารงานและการปฏิบัติงานของโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ – สกุล.....
2. ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน.....
3. วิชยฐานะ.....
4. ประสบการณ์การทำงาน.....

ตอนที่ 2 แนวทางในการสัมภาษณ์

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ
ด้านการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการนำพาผู้อื่นให้ดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียน
ทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการกำหนดขอบเขตของงานหรือเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่
ขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการประเมินผลการทำงานของครูอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

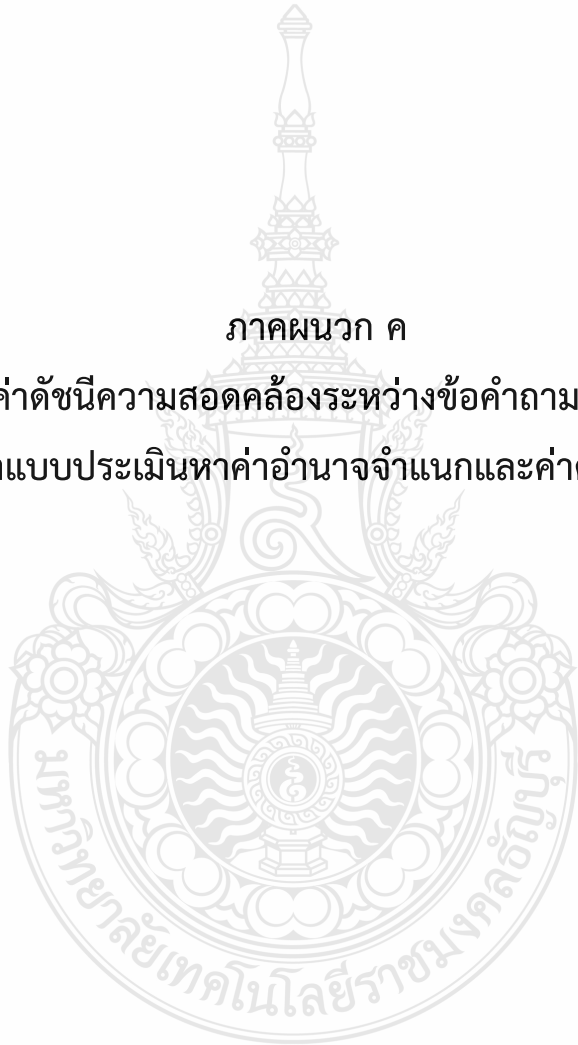
.....

***** ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์ *****

ภาคผนวก ค

- ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC
- ผลการพิจารณาแบบประเมินหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC
ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30 - 39 ปี ☐ 40 - 49 ปี ☐ 50 ปี ขึ้นไป	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	ประสบการณ์ในการบริหาร ☐ 1 - 5 ปี ☐ 6 -15 ปี ☐ 16 – 25 ปี ☐ 26 ปี ขึ้นไป	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
4. การบริหารหลักสูตรและการสอน
5. การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน
6. การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน								
1	ผู้บริหารนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการ บริหารจัดการโรงเรียนในการกำหนด เป้าหมาย	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะครู	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้า มามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ ด้านการ เรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารกำหนดแผน หรือแนวทางในการ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการ บริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้มี ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญาของ สถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการกำหนดขอบเขตของงานที่ โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ งานวิชาการโดยการเชื่อมโยงภารกิจสู่การ ปฏิบัติอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน								
6	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียน กระตุ้นให้ครูปฏิบัติในการวางแผน การจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนและ สื่อที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูมี การวัดผลการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
9	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
10	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมี การเผยแพร่ผลงานวิชาการ	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
3. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ								
11	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียนให้ เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
12	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
13	ผู้บริหารกำหนดให้มีการประชุม และ ประชาสัมพันธ์ผลงานทางวิชาการเพื่อ เป็นการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการใน โรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
14	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการแข่งขันทักษะ ทางวิชาการ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
15	ผู้บริหารมีสรรหาข้อมูลและอุปกรณ์ใน การพัฒนางานวิชาการ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
4. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน								
16	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
17	ผู้บริหารรู้ขอบข่ายของรายวิชาที่สอน และรู้ความจำเป็นที่ต้องสอนรายวิชานั้น ๆ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการ ตามพันธกิจของโรงเรียนได้จะทำให้การ จัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศ ช่วยให้ครูมีทิศทางการจัดการเรียน การสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารใส่ใจและสนับสนุนการพัฒนา หลักสูตรอย่างจริงจัง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5. ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน								
21	ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน กับบุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
22	ผู้บริหารมีการตั้งเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารมีการให้บุคลากรในสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทาง วิชาการของโรงเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
24	ผู้บริหารมีการวางแผนพัฒนา กำหนด แนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
25	ผู้บริหารมีการกำหนดขอบเขตของงานหรือเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6. ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน								
26	ผู้บริหารมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
27	ผู้บริหารพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
28	ผู้บริหารใส่ใจต่อพฤติกรรมการสอนของครู	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
29	ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานของครู	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
30	ผู้บริหารประเมินผลการทำงานของครูอย่างเป็นรูปธรรม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้ (Try out) ของแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูโรงเรียนอนุบาลปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธแอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96

โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha)
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	30	0.96

ผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เมื่อพิจารณาพบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 โดยค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้มีค่าไม่น้อยกว่า 0.70 ดังนั้นแบบสอบถามชุดนี้จึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

ข้อมูลจากโปรแกรมทางสถิติ

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.960	30

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล นายพุฒินันท์ แสงสิริวัฒน์
วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 23 กันยายน 2516
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 92/1 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก
จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12160
การศึกษา ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์ทำงาน
พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดบางนา (แสงเลิศประชานุกุล) อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
โทรศัพท์ 081-902-7971
อีเมล Phutthinan_s@mail.rmutt.ac.th

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่เกิดจากการค้นคว้าและวิจัย ขณะที่ข้าพเจ้าศึกษาอยู่ใน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ดังนั้น งานวิจัยในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ถือเป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และข้อความต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีการคัดลอกหรือนำงานวิจัยของผู้อื่นมานำเสนอในชื่อของข้าพเจ้า

This thesis consists of research materials conducted at Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi and hence the copyright owner. I hereby certify that the thesis does not contain any forms of plagiarism.

๗

(..นายพุดฉิมน์ แสงศิริวัฒน์..)

COPYRIGHT © 2021
FACULTY OF TECHNICAL EDUCATIONAL
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2564
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี